

AUDITOR

časopis Komory auditorů České republiky číslo 3/2018

Téma: Výbory pro audit

aktuality • informace z komory • stanoviska, názory, diskuze
• nabídka vzdělávacích akcí • auditorské postupy • vybrané účetní
problémy • daňová a právní problematika • informace ze zahraničí

Obsah

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR.....	2
Kontrolní činnost Dozorčí komise KA ČR v roce 2017	2
Informace z odborných výborů KA ČR	3

TÉMA ČÍSLA – VÝBORY PRO AUDIT

Editorial	7
Úvodní slovo prezidenta Rady pro veřejný dohled nad auditem (<i>Pavel Racoča</i>).....	8
Výbory pro audit a vyhodnocení zpráv o činnosti za účetní období roku 2016 (<i>Martina Smetanová</i>)	9
Rada pro veřejný dohled nad auditem a její povinnosti po novele zákona o auditorech (<i>Martina Smetanová, Milan Cigánek</i>)	14
Kalendář činnosti výboru pro audit (<i>Stanislav Staněk</i>)	21
Schvalování neauditorských služeb (<i>Stanislav Staněk</i>)	23
Výkladová stanoviska pracovní skupiny k externímu auditu (<i>Lenka Růčková</i>)	27
<i>Rozhovor se Simonou Székelyovou</i> Role výboru pro audit.....	31
<i>Rozhovor s Františkem Dostálkem</i> Role výboru pro audit.....	33
<i>Rozhovor s Petrem Šobotníkem</i> Role výboru pro audit.....	34

NA POMOC AUDITORŮM

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitosti.....	24, 25, 28, 29, 30
---	--------------------

LIDÉ A FIRMY

e-příloha Auditor 3/2018

- K datovým schránkám
- Téma čísla – Výbory pro audit
Zdanění odměny člena výboru pro audit
(*Dana Trezziová*)
- Daně
- Právo
- Zaznamenali jsme

Toto číslo vyšlo **18. 4. 2018**

Znovunalezení hodnoty auditu malých a středních účetních jednotek

Jaroslav
Dubský

Nedávné změny ISA a zásadní reforma auditu v EU byly zaměřeny převážně na audity kotovaných společností, resp. subjektů veřejného zájmu. Oblast auditu malých a středních společností (SME) zůstala poněkud stranou hlavního zájmu. Audit SME byl v uplynulých několika letech mnohde vnímán spíše jako další administrativní zátěž, což vedlo zákonodárce některých zemí k zavedení výjimky z povinného auditu pro malé a někde i pro střední společnosti.

V únoru 2018 byl na webových stránkách Accountancy Europe (AE, dříve FEE) publikován informační materiál věnovaný současnému vývoji ve Švédsku a Dánsku, kde příslušné instituce posuzovaly dlouhodobější důsledky vynětí SME z povinného auditu.

Ve Švédsku dospěli k závěrům, že tato reforma (platná od roku 2010) byla neúspěšná, protože její celkové náklady převýšily prospěch z jejího zavedení. To podnítilo i Dánsko, aby započalo podobné šetření. Hlavním zjištěním je, že se konkurenceschopnost a hospodářský růst těchto společností se zavedením reformy nezvýšily. Celkově byly shledány tyto negativní dopady:

- Pomalejší růst: společnosti, které si zvolily vynechat audit, neměly vyšší růst, spíše naopak – vykázaly následný slabší růst, a to jak v oblasti tržeb, tak v počtu pracovníků.
- Nižší úspory: ziskovost těchto společností se rovněž následně nezlepšila, ani po úspoře za auditorský honorář.

- Nedostatečná transparentnost a kontrola: bez auditu se snížila celková transparentnost a úřady mají méně informací, aby mohly vykonávat svoji kontrolu v různých oblastech.
- Zvýšené riziko hospodářské trestné činnosti včetně daňových úniků: zpomalení tempa růstu společností, jež neměly audit, vedlo k nižšímu výběru daní z příjmů a jiných daní.
- Více chyb v účetnictví: bez auditu vzrostla chybovost v účetních závěrkách.

Výsledkem šetření bylo doporučení švédské vlády, aby znovu navrhla povinnost auditu pro malé společnosti s ručením omezeným.

AE zformovalo svoji expertní skupinu s cílem posílit debatu na téma auditu SME na evropské úrovni. Přínos těchto společností jako celku je stejný jako přínos velkých společností. I proto je důvěra trhů ve spolehlivost vykazovaných informací v tomto segmentu zcela nepostradatelná. Audit je dle AE jedním z důležitých nástrojů finanční politiky.

AE vyzvalo zákonodárce v dalších státech, aby empiricky zhodnotili stav a prospěšnost reformou v oblasti vynětí auditů SME z povinných auditů a posoudili komplexní přínos auditů SME pro uživatele. V České republice je audit SME, dle mého názoru, považován všeobecně za důležitý. Audit části malých účetních jednotek je dlouhodobě povinný a jeho celkový přínos nebyl nikdy zpochybněn.

Aby byla zajištěna potřebná kvalita auditu, která je naprosto nezbytná pro důvěru klíčových uživatelů v naší práci, KA ČR dlouhodobě poskytuje a rozšiřuje metodickou podporu

auditorům. Ve výboru pro SME/SMP jsme v uplynulém období pokračovali ve vyhledávání aktuálních námětů, relevantních článků a v aktualizování metodické pomůcky SME/SMP. Rozšiřujeme v ní také odkazy na testy věcné správnosti v různých sekcích (např. zásoby, pohledávky, závazky, výnosy a náklady). Po interním schválení těchto úprav bude aktualizace vydána na webu KA ČR.

V květnu plánujeme uspořádat další klubová odpoledne na téma používání této pomůcky. Po zkušenostech z již proběhnuvších setkání mohu jen potvrdit, že je to další vhodná příležitost k diskusím o obsahu a rozsahu vedení auditní dokumentace a spisu. Rovněž lze doporučit speciální semináře na téma spis auditora, které byly zahájeny v loňském roce a účastníky jsou hodnoceny velmi pozitivně.

Sezóna auditů je stále v plném proudu. Jako každoročně není vůbec jednoduchá, a tak každá alespoň trochu povzbuzující informace, jako je ta ze Švédska, určitě potěší. Dovolte mi popřát vám hodně síly a zdaru do druhé části této sezóny!

Jaroslav Dubský

předseda Výboru pro SME/SMP
Komory auditorů ČR

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR

Výkonný výbor se na svém zasedání, které se uskutečnilo 19. března v Praze, zabýval jak standardní agendou, tak aktuálními činnostmi jednotlivých odborných výborů KA ČR. Významná část jednání výkonného výboru se týkala návrhů aktualizace vybraných vnitřních předpisů schvalovaných sněmem.

Výkonný výbor schválil:

- seznam členů Výboru pro veřejný sektor KA ČR,
- snížení ceny u dvoudenních více-tematických seminářů pro členy KA ČR,
- plán činnosti Výboru pro IFRS a finanční instituce KA ČR na rok 2018,
- aktualizaci interní směrnice B10 – Zásady zpracování a zabezpečení osobních údajů v podmínkách KA ČR a směrnice B21 – O pravidlech a zásadách pro pořizování a používání

prostředků informačních a komunikačních technologií a autorských práv, které byly upraveny v souladu s nařízením GDPR,

- nominaci zástupce KA ČR do Rady Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství,
- časový program společného říjnového zasedání VV, DK a KK.

Výkonný výbor dále projednal:

- a schválil postup ve věci nabídky IFAC na možnost zapojení se do aktualizace dokumentů týkajících se boje proti praní špinavých peněz (Anti Money Laundering, AML),
- a potvrdil stávající stanovisko ve věci provádění kontroly auditorů investičních fondů,
- a schválil navržený postup úpravy vnitřních předpisů na listopadový sněm KA ČR v roce 2018,
- a schválil návrh dvou témat

na společnou konferenci ČIIA, KA ČR a NKÚ,

a vzal na vědomí:

- pololetní zprávu o činnosti dozorčí komise za II. pol. roku 2017,
- zprávu KA ČR o výsledcích kontrol za rok 2017,
- informaci o plnění rozpočtu za období leden–prosinec 2017,
- zápisy ze zasedání prezidia, výborů a komisí,
- informace o personálních záležitostech na úřadu KA ČR,
- informace o harmonogramu oslav k 25. výročí založení KA ČR,
- legislativní monitoring,
- informaci o projednávání zákona o znalcích,
- statistiku uložených kárných opatření.

Jiří Mikyna

ředitel úřadu
Komory auditorů ČR

Kontrolní činnost Dozorčí komise KA ČR v roce 2017

Kontrolní činnost Dozorčí komise KA ČR (dále také DK) je v tomto článku charakterizována za pomoci tabulek s ohledem na plnění plánu kontrolní činnosti schváleného Radou pro veřejný dohled nad auditem (RVDA). Vyjádřena je počtem naplánovaných, realizovaných a uzavřených kontrol na zasedáních DK.

Dozorčí komise se v roce 2017 skládala z 9 členů. Snížení z původního počtu 11 členů na 9 došlo již v roce 2016, kdy jeden člen odstoupil k 24. březnu 2016, další člen pak odstoupil k 31. říjnu 2016. Dozorčí komise se poté rozhodla fungovat nadále v počtu 9 členů a nepovolat dalšího člena z řad náhradníků.

Pro plnění svých povinností dle § 35 odst. 1 zákona o auditorech (ZoA) měla dozorčí komise v roce 2017 k dispozici osm pracovníků oddělení kontroly kvality auditorské činnosti KA ČR (OKK).

Kontrolní činnost je zajišťována prováděním:

- souhrnných kontrol,
- kontrol dodržování členských povinností dle § 2 b) a c) Dozorčího řádu a § 35 odst. 1 ZoA (dále také „kontroly dodržování členských povinností“),
- mimořádných kontrol kvality auditorské činnosti.

Kontroly provádí členové DK spolu s kontrolory z oddělení kontroly kvality auditorské činnosti KA ČR.

Souhrnné kontroly a mimořádné kontroly kvality jsou vykonávány ve většině případů dvoučlenným týmem, což je zpravidla jeden pracovník OKK a jeden člen dozorčí komise. Kontroly kvality u auditorů OSVČ provádějí auditorskou činnost v menším rozsahu a kontroly dodržování členských povinností jsou vykonávány pouze kontroly z OKK.

Kontroly prováděné u větších společností jsou časově delší a jsou prováděny vícečlennou kontrolní skupinou.

Kontroly provedené v roce 2017

Na rok 2017 bylo naplánováno celkem 222 kontrol (tj. souhrnných kontrol, kontrol dodržování členských povinností a mimořádných kontrol kvality). Z tohoto počtu naplánovaných kontrol bylo následně realizováno 201 kontrol (z toho 89 kontrol u auditorských společností a 112 u auditorů OSVČ).

Důvodem neprovedení 21 kontrol byly nejčastěji vážné zdravotní důvody auditora či v několika málo případech i nesoučinnost auditora, která potom byla řešena dle § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole.

Neprovedené kontroly byly přeřazeny na následující plánované období, tj. na rok 2018.

Hodnocení výsledků provedených kontrol

Na základě schválených protokolů z provedených kontrol u auditorských subjektů (včetně případného vyřízení námitek) bylo v období leden až prosinec 2017 hodnocením jednotlivých kontrol na zasedáních DK ukončeno 203 kontrol.

Výsledky provedených kontrol hodnotí dozorčí komise v souladu s Dozorčím řádem. Výsledné hodnocení kontroly u auditora či auditorské společnosti podléhá v dozorčí komisi schvalovacímu procesu, který vyústí v určení časové periody provedení příští kontroly. Toto hodnocení může v návaznosti na výsledky kontrolní činnosti u auditora vyústit v návrh dozorčí komise na zahájení kárného řízení. Výsledné hodnocení nevyklučuje provedení mimořádné kontroly kvality v dřívějším termínu.

Z celkového počtu 203 ukončených kontrol bylo u 38 zkontrolovaných subjektů schváleno provedení příští kontroly v zákonem stanovené šestileté lhůtě. U 56 zkontrolovaných subjektů bylo

Počet kontrol v letech 2011 – 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Naplánováno	264	289	271	230	256	250	222
Provedeno	248	256	237	209	225	231	201
Neprovedeno	17	33	34	21	31	19	21

Počty ukončených kontrol v letech 2011 – 2017 dle hodnocení jednotlivých kontrol

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Opakování kontroly v zákonné lhůtě	30 11,4 %	35 14,6 %	49 19,1 %	30 15,5 %	31 13,4 %	34 13,8 %	38 18,7 %
Opakování kontroly po 4 až 5 letech	115 43,7 %	102 42,7 %	116 45,1 %	106 54,9 %	92 39,6 %	79 32,1 %	56 27,6 %
Opakování kontroly v kratší periodicitě	118 44,9 %	102 42,7 %	92 35,8 %	57 29,5 %	109 47,0 %	133 54,1 %	109 53,7 %
Celkem ukončených kontrol	263	239	257	193	232	246	203

Pozn.: kontrola provedená v příslušném roce nemusí být v daném roce zároveň ukončena. Kontroly provedené ke konci roku bývají ukončeny až v následujícím období.

Informace z odborných výborů KA ČR

Výbor pro regulaci a rozvoj profese (VRRP)

Výbor se na svých schůzkách v lednu a únoru věnoval dotazům auditorů k tématice jmenování auditora a problematice GDPR. Většinu jednání ale zabrala diskuse nad náměty k úpravám vnitřních předpisů pro sněm, který se uskuteční v listopadu 2018. V lednu byl připraven souhrnný materiál pro výkonný výbor a v únoru již byly diskutovány první zpracované návrhy úprav. Nejpodstatnější je úprava Statutu a Volebního řádu s cílem zavést rotaci zhruba poloviny členů dozorčí a kárné komise po dvou letech, jako je tomu u výkonného výboru. Připraveno také bylo doplnění a vyjasnění textu v Příspěvkovém řádu a technická úprava Kárného řádu. Výbor také prošel seznam možných úprav a vylepšení zákona o auditorech, které shromažďuje pro okamžik, kdy zákon bude revidován.

-StS-

Výbor pro metodiku auditu (VMA)

19. února 2018

Na únorovém jednání pokračovala v souvislosti s přípravou na listopadový sněm diskuse o případné potřebě úprav aplikačních doložek k mezinárodním auditorským standardům ISA 700,

ISA 710 a ISA 720. Výbor také projednal přípravu a obsahovou náplň dalších dílů seriálu Hugo a Sally tak, aby co nejvíce odpovídaly potřebám auditorů.

Výbor pro účetní výkaznictví (VÚV)

20. února 2018

Na únorovém jednání výboru byl předložen návrh interpretace týkající se inventarizačních rozdílů, která by měla praxi napomoci v komplexním náhledu na řešení problematiky účtování inventarizačních rozdílů jak u zásob, tak u dlouhodobého majetku.

Výbor pro veřejný sektor (VVS)

26. února 2018

Výbor diskutoval o materiálu připraveném Ministerstvem financí ČR, který se týká metodické podpory určené přezkoumávajícím orgánům/auditorům k výkladu povinnosti ověření poměru dluhu v souvislosti se stanovením této povinnosti zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na zákon č. 23/2017 Sb., o rozpočtové odpovědnosti. Materiál by měl také poskytnout východiska pro ověření tohoto nového předmětu přezkoumání hospodaření a obsahuje příklady možných závěrů ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření.

oddělení metodiky KA ČR

Výbor pro správu profese (VSP)

V období od začátku roku do poloviny března 2018 výbor pro správu profese projednal a schválil žádosti o zápis do rejstříku auditorů (obsahuje rejstřík asistentů auditora

Návrhy na zahájení kárného řízení a celkový počet uzavřených kontrol v jednotlivých letech

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet návrhů na zahájení kárného řízení	38	20	14	15	37	50	28
Počet uzavřených kontrol kvality v jednotlivých letech	263	239	257	193	232	246	203
Podíl návrhů na kárné řízení z celkového počtu kontrol v %	14,4 %	8,4 %	5,4 %	7,8 %	15,9 %	20,3 %	13,8 %

schváleno provedení následné kontroly v mírně zkrácené periodicitě (z důvodu zjištění méně závažných nedostatků) a u 109 zkontrolovaných subjektů bylo vzhledem ke zjištěným nedostatkům opakování kontroly naplánováno ve zkrácené lhůtě 2 až 3 roky.

Z celkového počtu 203 kontrol ukončených v roce 2017 bylo 28 kontrol ukončeno podáním návrhu dozorcí komise na zahájení kárného řízení. V procentním vyjádření se jedná o 13,8 % kontrol ukončených v tomto období.

Dohledová činnost RVDA

Systém kontrol kvality auditorské činnosti, který je prováděn komorou, organizuje a řídí RVDA. Komora tak předkládá RVDA ke schválení a doplnění vždy k 30. září a 31. březnu návrh plánu souhrnných kontrol, mimořádných kontrol kvality a kontrol dodržování členských povinností na každé nadcházející kalendářní pololetí. Aktualizovaný plán na dané kalendářní pololetí doplněný o případné změny je vždy po jeho schválení na zasedání dozorcí komise předkládán RVDA ke schválení.

V souladu s § 38 odst. 2 písm. k) ZoA, se jmenovaní zástupci RVDA zúčastnili v roce 2017 dohledu nad 14 kontrolami u auditorských subjektů.

Dále dle § 38 odst. 1 písm. b) ZoA zástupci RVDA vykonali 10. května 2017 dohled nad činností dozorcí komise. Dohled byl zaměřen především na kontrolu plnění doporučení z předchozího dohledu, vypracování plánu kontrolní činnosti a komunikace s RVDA v této oblasti včetně kontroly systému rozhodování

o provedení mimořádných kontrol kvality. Dále šlo o kontrolu dodržování povinností vyplývajících ze zákona o auditorech, dodržování povinností vyplývajících ze zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a dodržování povinností vyplývajících z Dozorčího řádu KA ČR a souvisejících vnitřních předpisů.

Stále se opakující nedostatky zjišťované při provedených kontrolách

Přehled vychází ze sumarizace evidovaných nedostatků z provedených kontrol a je řazen vzestupně dle jejich označení v ISA:

ISA 230 – Dokumentace auditu

Největší nedostatky jsou nalézány v oblasti souladu spisu auditora s ISA 230. V auditní dokumentaci často bývají nedostatečně zdokumentovány testy věcné správnosti tak, aby dokumentace umožnila jinému auditorovi posoudit, jaký konkrétní test byl proveden a jaký cíl sledoval, jaké tvrzení pokrýval, jaký byl jeho rozsah a zda je závěr vyplývající z testu adekvátní. S vazbou na nedostatečně zdokumentovanou metodu výběru vzorků nebývají uvedeny charakteristické identifikační znaky konkrétních testovaných položek nebo záležitostí a neprůkazným způsobem nebo zcela opomenuta je povinnost auditora zdokumentovat projednání významných záležitostí s vedením a s osobami pověřenými správou a řízením účetní jednotky. Spis tak v mnoha případech není, bez další detailní diskuse s auditorem, průkazným materiálem poskytujícím informace o provedené auditorské činnosti, rizicích, postupech a závěrech daného auditu.

ISA 240 – Postupy auditorů související s podvodny

Hodně frekventovaným zjištěním při kontrolách kvality je absence dokumentace ohledně posouzení rizika podvodu a s tím související komunikace s vedením klienta, jeho statutárními orgány a osobami pověřenými řízením. Často chybí zejména dokumentace toho, jaké byly auditorovi poskytnuty konkrétní informace. Následně nebývá zdokumentováno provedení auditorských postupů, které na stanovená rizika reagují. Auditor je povinen považovat riziko podvodu za významné a seznámit se s kontrolami a kontrolními činnostmi omezujícími možnost podvodu. Auditor je povinen předpokládat, že účtování o výnosech je spojeno s riziky výskytu podvodu, a vyhodnotit, jaké druhy výnosů, výnosových transakcí a tvrzení vedou ke vzniku těchto rizik.

ISA 300 – Strategie a plán auditu

Proces plánování a přípravy strategie a plánu auditu včetně navržení auditorských postupů a procedur není u kontrolovaných auditorů prováděn nebo dokumentován a často se omezuje na mechanické vyplňování formulářů. Proces plánování by měl zahrnovat:

- porozumění právním předpisům, které mají dopad na auditovanou účetní jednotku (ISA 250),
- porozumění účetní jednotce a jejímu kontrolnímu prostředí (ISA 300),
- analytické postupy prováděné při plánování zakázky identifikace a vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti (ISA 315 6b) a
- stanovení hladiny významnosti (ISA 320) a měl by vyústit v přípravu strategie a plánu auditu.

Plán auditu by měl mimo jiné zahrnovat popis povahy, načasování a rozsahu plánovaných auditorských postupů na úrovni tvrzení (ISA 300.9 b). Takto formulovaný plán je potom základem pro

samotné provádění auditorských testů, a to včetně jejich dokumentace.

ISA 315 – Identifikace a vyhodnocení rizik

Ve spisech nebývá dostatečně zdokumentováno posouzení vnitřního kontrolního systému, informačního systému vč. předávání informací, získání znalostí o účetní jednotce atd. Případně je toto posouzení zdokumentováno pouze formálně bez identifikace souvisejících rizik. V některých případech rizika jsou sice identifikována, ale při realizaci auditu není zřejmé, jak na daná rizika auditor při provádění testů reagoval. Často je opomíjeno dokumentování poznání právních předpisů, kterými se účetní jednotka musí řídit, a z toho vyplývající rizika (např. riziko sankce za porušení určitého právního předpisu).

ISA 330 – Reakce na vyhodnocená rizika

V auditní dokumentaci nebývá vždy uvedeno, jaké auditor navrhl a provedl auditorské postupy v reakci na vyhodnocená rizika. Auditor může zvolit substantivní přístup (provádění testů věcné správnosti) nebo provádět testy kontrol. Zásadní vliv na vyhodnocené riziko má posouzení vnitřního kontrolního prostředí auditované účetní jednotky, kvalita a kvantita důkazních informací. Reakce auditora na vyhodnocená rizika by měla být obsažena již v plánu auditu a ve fázi realizace auditu by měly být navržené testy provedeny a zdokumentovány.

ISA 450 – Vyhodnocení nesprávností během auditu

Nesprávnosti zjištěné na vzorku transakcí nebo zůstatků nebývají posouzeny z hlediska možného vlivu na účetní zůstatky. Po opravě jednotlivých zjištěných nesprávností bývá učiněn závěr o správnosti celkového zůstatku bez rozšíření testu. V některých případech ve spisech chybí celkové vyhodnocení všech zjištěných nesprávností

a rejstřík statutárních auditorů), které byly dodány se všemi náležitostmi. O zápisech do příslušných rejstříků byla vydána rozhodnutí. U žádostí, které nesplňovaly podmínky, bylo přerušeno správní řízení.

Výbor se zabýval žádostmi asistentů auditora, statutárních auditorů a auditorských společností o vyškrtnutí, resp. o zánik oprávnění k výkonu auditorské činnosti. V případě žádostí, které obsahovaly všechny náležitosti, a se žadateli byla ukončena všechna řízení v souladu se zákonem o auditorech, byla vydána rozhodnutí o vyškrtnutí, resp. o zániku oprávnění.

Výbor se dále zabýval oznámeními auditorských společností o tom, že jejich zaměstnanci, kteří jsou nebo byli zapsáni v rejstříku auditorů, jenž obsahuje asistenty auditora, ukončili pracovní poměr. S takovými osobami je průběžně zahajováno správní řízení a v této souvislosti jsou prováděny příslušné úkony.

Dále se výbor zabýval zpracováním došlých plateb fixních příspěvků, došlých vyúčtování a vyplněných přehledů odborné praxe asistentů auditora.

Výbor se také věnoval kontrole zabezpečení údajů členů komory v souvislosti se směrnicí EU o ochraně osobních údajů. V některých případech prováděl doplňující opatření i přes to, že všechny osobní údaje byly již dříve dostatečně zabezpečeny.

-SnL-

(vč. historie oprav) ve vztahu ke stanovené hladině významnosti a závěry auditora.

ISA 500 – Důkazní informace

Dokumentace provedených postupů, zaznamenaná ve spisech auditorů, vždy neobsahuje vysvětlivky a popis toho, co a proč bylo provedeno a s jakým výsledkem. Není tak doložen rozsah provedených auditorůvých postupů, jejich výsledky a získané důkazní informace. Získané důkazní informace z provedených testů musí především splňovat požadavky na dostatečnost a vhodnost. Z kontrolovaných auditorůvých spisů často není jasné, jaké významné záležitosti z auditu vyplynuly a jaké jsou závěry týkající se těchto záležitostí. Při dokumentaci povahy, načasování a rozsahu provedených auditorůvých postupů je auditor povinen zaznamenávat charakteristické identifikační znaky konkrétních testovaných položek nebo záležitostí.

ISA 501 – Důkazní informace – specifické aspekty

Auditoři často nedostatečně dokumentují svou účast při fyzické inventuře zásob. Auditor je povinen (pokud jsou zásoby materiálně významné) získat dostatečné a vhodné důkazní informace o existenci a skutečném stavu zásob. Při kontrolách kvality je častým zjištěním skutečnost, kdy auditor deklaruje, že se fyzické inventury zásob zúčastnil, ale do svého spisu neuvedl, kdy a jak vlastní inventura probíhala a zda inspekci zásob byla prokázána nejen jejich existence, ale zhodnocení i jejich stav, a zda byly dodrženy pokyny vedení upravující postupy při fyzických inventurách. Dále pokud se datum inventury neshoduje s datem účetní závěrky, je nutné otestovat pochyby mezi datem inventury a datem účetní závěrky.

ISA 505 – Externí confirmace

Ve spisech auditorů je často uveden záznam, že k ověření zůstatků účtů pohledávek a závazků byly využity externí confirmace. Tato procedura, její průběh a její vyhodnocení však již nebývá ve spisech zdokumentována. Častým nedostatkem bývá nedostatečná dokumentace náhradních auditorůvých postupů v případě,

kdy externí confirmace využity nejsou buď vůbec, nebo výsledky postupů získávání externích confirmací nejsou spolehlivé. Při kontrolách kvality bylo zaznamenáno, že velká část auditorů při své auditorůvých činnosti nevyužívá bankovní confirmace. Použití externích confirmací banky poskytuje vyšší míru ujištění, neboť obsahují informace nejen o zůstatcích běžného účtu, ale i informace o bankovních úvěrech, zárukách, zástavách, derivátech apod. Pro tyto oblasti je těžké najít alternativní typ testu, který by poskytoval odpovídající ujištění o existenci a úplnosti. Auditor je také povinen identifikovat riziko soudních sporů a ve svém spise zdokumentovat s tím související auditorůvých procedury. Jde například o právní confirmaci či jinou komunikaci ohledně identifikování všech probíhajících soudních sporů a případných nároků, jež se účetní jednotky týkají.

ISA 520 – Analytické postupy na konci auditu

Auditoři často neprovádějí nebo nedokumentují provedení analytických postupů na konci auditu, které jsou povinni provést a které pomáhají při formulování celkového závěru auditu o tom, zda účetní závěrka odpovídá jejich poznatkům o účetní jednotce (ISA 520.6).

ISA 520 – Analytické testy věcné správnosti

Pokud auditoři při auditu používají analytické testy věcné správnosti, neposuzují vhodnost konkrétních analytických testů věcné správnosti pro zůstatky účtu a skupin transakcí a testovaných tvrzení. Dále nedostatečně vyhodnocují spolehlivost výchozích údajů používaných pro tyto testy, nestanovují očekávané hodnoty, aby bylo možné odhalit nesprávnosti, které by jednotlivě nebo v souhrnu s ostatními nesprávnostmi mohly mít za následek významné zkreslení účetní závěrky a neurčují, jak velký rozdíl mezi zaúčtovanými a odhadovanými hodnotami budou považovat za přijatelný (ISA 520.5). Tyto testy jsou vhodné spíše pro skupiny transakcí, a ne pro zůstatky účtů, tj. jsou vhodnější pro testy výsledkových účtů spíše než rozvahových účtů.

ISA 530 – Výběr vzorků

Metoda výběru vzorku, jeho struktura a rozsah je na odborném úsudku auditora. Auditor však musí zohlednit účel auditorůvých postupů a charakteristiky základního souboru, z něhož bude vzorek vybrán. Je povinen vybrat tak velký vzorek, aby mohl snížit výběrové riziko na přijatelnou úroveň. Častým nedostatkem je chybějící dokumentace metody výběru vzorku, jeho rozsah a návaznost na zvolenou výši rizika. V dokumentaci auditorů většinou chybí i vyhodnocení výsledků vzorku a auditorůvých procedur, včetně zhodnocení, zda poskytuje přiměřený základ pro závěr o základním souboru, který byl testován.

Petra Fridrichová

oddělení kontroly kvality auditorůvých činností KA ČR

Editorial

Toto číslo časopisu je tematicky zaměřeno na výbory pro audit a jejich nové činnosti a povinnosti po novele zákona o auditorech. Téma uvozuje článek prezidenta Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále také jen Rada) shrnující její hlavní činnosti, včetně nových povinností týkajících se sledování vývoje na trhu poskytování služeb povinného auditu subjektům veřejného zájmu, jehož součástí je i posuzování činnosti výborů pro audit. Zpráva o vývoji na trhu byla Radou poprvé zpracována v roce 2016. Druhá zpráva by měla být zpracována a předložena v polovině roku 2019.

V návaznosti na nové povinnosti výborů pro audit a Rady a ve snaze poskytnout metodickou podporu a účelně sjednotit přístup ke zpracování zpráv o činnosti výboru pro audit zpracovala Rada, v rámci pilotního projektu, vzor zprávy určený výborům pro audit. Statistické vyhodnocení informací poskytnutých Radě v jednotlivých zprávách o činnosti výborů pro audit přináší článek „*Výbory pro audit a vyhodnocení zpráv o činnosti za účetní období roku 2016*“, který v závěru uvádí, že výbor

CEAOB připravuje, ve spolupráci s členskými státy EU, nový formát zprávy o činnosti, který bude jednotný pro všechny země EU.

Hlavními úkoly Rady je vykonávat veřejný dohled nad výkonem auditorské činnosti a činností Komory auditorů ČR a provádět, v souladu s požadavky evropského práva, kontroly kvality u auditorů a auditorských společností, které mají ve svém portfoliu subjekty veřejného zájmu. Detailnější informace o subjektech veřejného zájmu, činnostech Rady, disciplinárních řízeních a přestupcích přináší článek „*Rada pro veřejný dohled nad auditem a její nové povinnosti po novele zákona o auditorech*“.

Stanislav Staněk nás provede kalendářem činností výboru pro audit, ve kterém ukazuje nejenom, jak může být práce výboru pro audit zorganizována v čase, ale přináší i pomůcky pro zapamatování v podobě přísloví. Tentýž autor se v dalším příspěvku zaměřuje i na jednu z činností výboru pro audit, kterou je schvalování neauditorských služeb.

Lenka Růckerová v článku „*Výkladová stanoviska pracovní*

skupiny k externímu auditu“ upozorňuje na stanoviska zveřejněná na webových stránkách Ministerstva financí ČR, která lze rozdělit do dvou skupin. První z nich se týká fungování výboru pro audit, druhá řeší otázky výborů pro audit u subjektů s majetkovou účastí státu.

V závěru tematické části jsou uveřejněny rozhovory se třemi předsedy výborů pro audit působícími jak v subjektech veřejného zájmu, tak v subjektech s majetkovou účastí státu. Simona Székelyová je interní auditorka a působí ve výborech pro audit v subjektech s majetkovou účastí státu. František Dostálék je bývalý externí auditor a partner v KPMG a Petr Šobotník je externí auditor, bývalý partner v PwC a působí v subjektech veřejného zájmu.

Na problematiku výborů pro audit navazuje také příspěvek z koordinačního výboru pro daň, který se zabývá zdaněním odměny člena výboru pro audit, a najdete ho v e-příloze tohoto čísla.

Martina Smetanová
editorka tohoto čísla

Úvodní slovo prezidenta Rady pro veřejný dohled nad auditem

Pavel Racoča

Rada pro veřejný dohled nad auditem (dále také jen Rada) má za sebou první kompletní rok fungování podle novely zákona o auditorech¹ a nařízení².

Novela zákona, která nabyla účinnosti v říjnu 2016, významně změnila postavení a úlohu Rady, která je, podle nařízení, tzv. příslušným orgánem odpovědným za provádění úkolů stanovených nařízením a za zajištění uplatňování nařízení. S tím souvisí i významné výkonné kompetence, které se týkají zejména organizace a provádění kontrol kvality, oprávnění Rady k projednávání správních deliktů a ukládání sankcí ve správním řízení. Tyto změny se týkají auditorů, kteří provádějí povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu. V ostatních případech si své kompetence a pravomoci i nadále drží Komora auditorů ČR jako samosprávná profesní organizace. Rada tak novelou zákona převzala část úloh, které byly do účinnosti novely vykonávány Komorou auditorů ČR.

Změny nastaly i v orgánech Rady. Nově byly zřízeny kontrolní výbor a disciplinární výbor. Kontrolní výbor je orgán plně odpovědný za plánování a organizaci kontrol kvality u auditora provádějícího audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu. Kromě toho kontrolní výbor předkládá Prezidiu ke schválení návrh souhrnné zprávy o systému zajištění kvality a návrh plánu kontrol kvality. Disciplinární výbor vykonává v prvním stupni působnost Rady v řízení o sankcích a dále při provádění šetření podle zákona. Odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným disciplinárním výborem je Prezidium.

Kromě kontrol kvality vykonává Rada i veřejný dohled, kterým se rozumí dohled nad kontrolou dodržování relevantních právních předpisů a nad orgány komory, dohled nad organizací, řízením a prováděním kontrol kvality organizovaných a řízených dozorcí komisí, dohled nad organizací a provozováním systému průběžného vzdělávání a dohled nad uplatňováním kárných a jiných opatření Komorou auditorů.

V průběhu roku 2017 byl analyzován český trh subjektů veřejného zájmu. Ke konci uplynulého roku bylo v České republice 151 subjektů veřejného zájmu. Největší část tvoří obchodní společnosti – emitenti

investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu. Ze zákona vyplývá, že subjekty veřejného zájmu jsou povinny, pokud splní zákonné požadavky, zřídit výbor pro audit. Ten jednou ročně vyhotoví zprávu o činnosti, ve které zhodnotí svoji činnost a tuto zprávu poskytne Radě.

K novým povinnostem Rady patří, podle čl. 27 odst. 1 písm. c) nařízení, posuzovat činnost výborů pro audit, podle čl. 27 odst. 2 nařízení vypracovat alespoň každé tři roky zprávu o vývoji na trhu poskytování služeb povinného auditu subjektům veřejného zájmu a předložit ji výboru CEAOB³, orgánům ESMA⁴, EBA⁵ a EIOPA⁶ a Evropské komisi. Zpráva o vývoji na trhu byla poprvé za Českou republiku zpracována a předána v polovině roku 2016. Druhá zpráva by měla být zpracována do poloviny června 2019. V návaznosti na nové povinnosti výborů pro audit a Rady a ve snaze o poskytnutí metodické podpory a účelné sjednocení přístupu ke zpracování zprávy o činnosti výboru pro audit určené Radě připravila Rada její vzor. Ke konci roku 2017 obdržela Rada celkem 99 zpráv týkajících se činnosti výborů pro audit za účetní období roku 2016.

I v uplynulém roce spolupracovala Rada s klíčovými organizacemi v oblasti regulace auditu a dohledu nad profesí s cílem maximálně využít jejich poznatků a zkušeností. K těmto organizacím patřila zejména Česká národní banka jako orgán vykonávající dohled nad finančním trhem v České republice, tzn. dohled nad bankovním sektorem, družstevními záložnami, kapitálovým trhem, pojišťovnictvím, penzijními společnostmi a jimi spravovanými fondy, směnárny a institucemi v oblasti platebního styku, tj. organizacemi, které patří mezi subjekty veřejného zájmu, dále pak Ministerstvo financí jako regulátor externího auditu a řada mezinárodních organizací, zejména CEAOB a IFIAR⁷. Zástupci orgánů i zaměstnanci Rady se účastnili řady zahraničních seminářů, konferencí a pracovních setkání.

Více informací o vybraných činnostech Rady za období roku 2017 je uvedeno v článkách publikovaných v tomto čísle časopisu Auditor.

Pavel Racoča

prezident Rady pro veřejný dohled nad auditem

¹ Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („zákon o auditorech“)

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES („nařízení“)

³ CEAOB – Committee of European Auditing Oversight Bodies

⁴ ESMA – European Securities and Market Authority

⁵ EBA – European Banking Authority

⁶ EIOPA – European Insurance and Occupational Pensions Authority

⁷ IFIAR – International Forum of Independent Audit Regulators

Výbory pro audit a vyhodnocení zpráv o činnosti za účetní období roku 2016

Martina Smetanová

Povinnost zřídit výbory pro audit je stanovena zákonem o auditorech. Tuto povinnost mají:

1. Subjekty veřejného zájmu (SVZ) za předpokladu naplnění podmínek stanovených tímto zákonem. Za subjekt veřejného zájmu je, podle zákona o účetnictví¹, považována od 1. ledna 2016 účetní jednotka, která

má sídlo v České republice a je:

- obchodní společností a emitentem investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu;
- bankou podle zákona upravujícího činnost bank nebo spořitelním a úvěrním družstvem podle zákona upravujícího činnost spořitelních a úvěrních družstev;
- pojišťovnou nebo zajišťovnou podle zákona upravujícího činnost pojišťoven a zajišťoven;
- penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření;
- zdravotní pojišťovnou.

K 31. 12. 2016 bylo v České republice celkem 150 SVZ.

2. Některé subjekty s majetkovou účastí státu (SMÚS), které nejsou subjekty veřejného zájmu. Tyto subjekty mají povinnost zřídit výbor pro audit a obdobně použít pro zřízení a působnost výboru pro audit příslušná ustanovení zákona platná pro SVZ.

Výbor pro audit tedy zřizuje i účetní jednotka, která není SVZ, a která je:

- obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích, která je velkou účetní jednotkou a ve které organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím více než 50 % všech hlasů v obchodní korporaci,
- obchodní korporací, která je konsolidující účetní jednotkou, která na konsolidovaném základě překračuje k rozvahovému dni alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v § 1b odst. 3 zákona o účetnictví, a ve které organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská

část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím více než 50 % všech hlasů v obchodní korporaci,

- státním podnikem podle zákona o státním podniku, který je velkou účetní jednotkou,
- národním podnikem, který je velkou účetní jednotkou,
- státní organizací Správa železniční dopravní cesty podle zákona upravujícího zřízení a činnost státní organizace Správa železniční dopravní cesty, nebo
- obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích, která je velkou účetní jednotkou, je-li její ovládací osobou účetní jednotka uvedená v písmenech a) až d), rozhodne-li tak její ovládací osoba.

Informace týkající se počtu SMÚS, popř. počtu výborů pro audit, které byly v těchto subjektech zřízeny, nemá RVDA k 31. prosinci 2016 k dispozici.

Sledování kvality trhu a hospodářské soutěže

K novým povinnostem Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále také jen Rada), patří, podle čl. 27 nařízení², pravidelně sledovat vývoj na trhu poskytování služeb povinného auditu subjektům veřejného zájmu, v rámci této aktivity posuzovat i činnost výborů pro audit, vypracovat alespoň každé tři roky zprávu o vývoji na trhu poskytování služeb povinného auditu

Pani Nováková je ideální kandidátkou na členku výboru pro audit. Je naprosto spolehlivá, svědomitá a na naší společnosti nezávislá. Dříve působila ve funkci domovní důvěrnice.

Kresba: Ivan Svoboda

¹ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů („zákon o účetnictví“)

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES („nařízení“)

subjektům veřejného zájmu a předložit ji výboru CEAOB³, orgánům ESMA⁴, EBA⁵ a EIOPA⁶ a Evropské komisi.

Komise v návaznosti na konzultace s výborem CEAOB a orgány ESMA, EBA a EIOPA použije zprávy o vývoji k vypracování společné zprávy o situaci na úrovni EU. Tato společná zpráva se předkládá Radě, Evropské centrální bance a Evropské radě pro systémová rizika a případně Evropskému parlamentu.

První zpráva o vývoji na trhu poskytování služeb povinného auditu subjektům veřejného zájmu byla Radou zpracována a předložena 17. června 2016. Druhá zpráva by měla být zpracována a předložena do 17. června 2019.

Zpráva o činnosti výboru pro audit

Zákon o auditorech říká, že jednou z povinností výboru pro audit je:

- vyhotovit jednou ročně zprávu o činnosti, ve které zhodnotí svoji činnost ve vztahu k činnostem uvedeným v § 44a odst. 1 zákona o auditorech a
- poskytnout ji Radě.

Přesný termín zákon o auditorech nespécifikuje. Z tohoto důvodu Rada navrhla, v rámci pilotního projektu **pro účetní období roku 2016**, aby výbor pro audit zprávu o činnosti poskytl Radě nejpozději do 30 dnů od schválení účetní závěrky a výroční zprávy příslušným orgánem účetní jednotky určeným podle zvláštních právních předpisů, nejpozději však do 12 měsíců od rozvahového dne, bez ohledu na to, zda účetní záznamy byly schváleny.

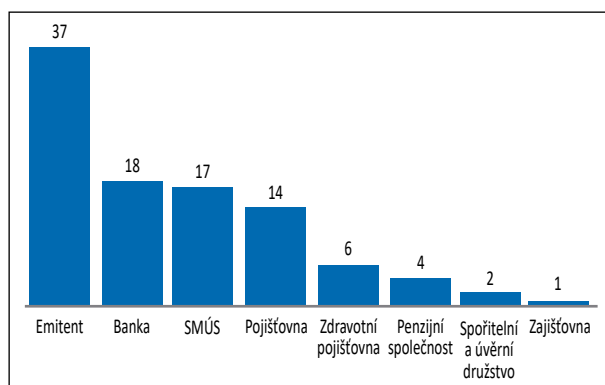
V návaznosti na nové povinnosti výborů pro audit a Rady a ve snaze o poskytnutí metodické podpory a účelné sjednocení přístupu ke zpracování zprávy o činnosti výboru pro audit určené Radě připravila Rada vzor této zprávy.

Zprávy o činnosti výborů pro audit poskytnuté Radě

K 31. prosinci 2017 obdržela Rada, v rámci pilotního projektu týkajícího se sběru požadovaných dat, celkem 99 zpráv o činnosti výborů pro audit, a to jak od SVZ, tak od SMÚS. Níže uvedený graf ukazuje přehled všech subjektů, tj. SVZ i SMÚS (včetně jejich počtu), jejichž výbory pro audit poskytly Radě zprávy o činnosti za účetní období roku 2016.

Počty účetních jednotek, jejichž výbory pro audit poskytly Radě zprávy o činnosti výboru pro audit

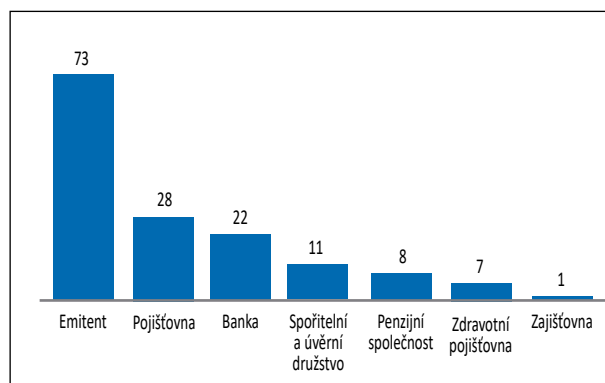

Vyhodnocení zpráv a zpracování dat

Z celkového počtu 99 doručených zpráv bylo 96 zpráv poskytnuto ve vzorovém formátu navrženém Radou a tři v jiném formátu (jednalo se o jednu zdravotní pojišťovnu a dvě pojišťovny). Zprávy, které byly poskytnuty v jiném formátu, neobsahovaly všechny informace uvedené ve formátu navrženém Radou, proto tyto zprávy nebyly zahrnuty do celkového vyhodnocení.

Informace popisované níže se tak vztahují pouze k vybraným informacím uvedeným v 96 zprávách o činnosti výborů pro audit.

Přehled SVZ k 31. 12. 2016

K 31. 12. 2016 bylo v České republice celkem 150 SVZ. Největší skupinu tvoří účetní jednotky,

³ CEAOB – Committee of European Auditing Oversight Bodies

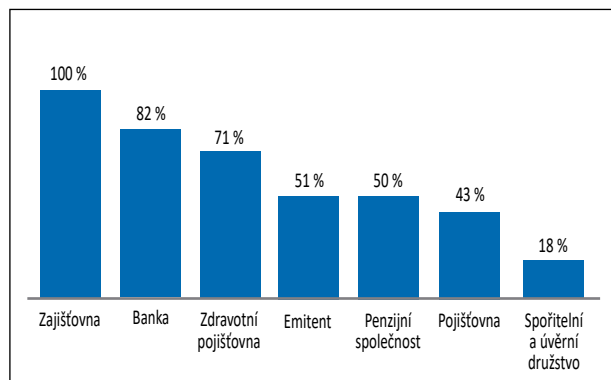
⁴ ESMA – European Securities and Market Authority

⁵ EBA – European Banking Authority

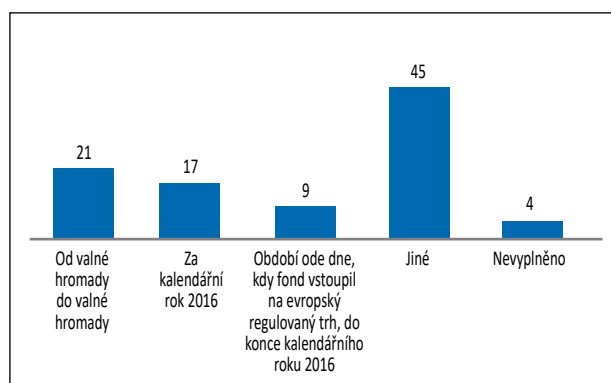
⁶ EIOPA – European Insurance and Occupational Pensions Authority

kteří jsou obchodními společnostmi a emitenty investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropských regulovaných trzích. Druhé místo patří pojišťovněm a třetí bankám. Informace o počtu SMÚS k 31. 12. 2016 Rada k dispozici nemá.

Podíl SVZ, jejichž výbory pro audit poskytly zprávy o činnosti

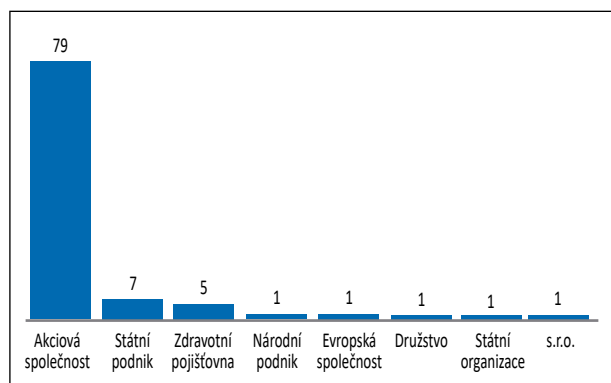

Období, které zpráva výboru pro audit zahrnuje

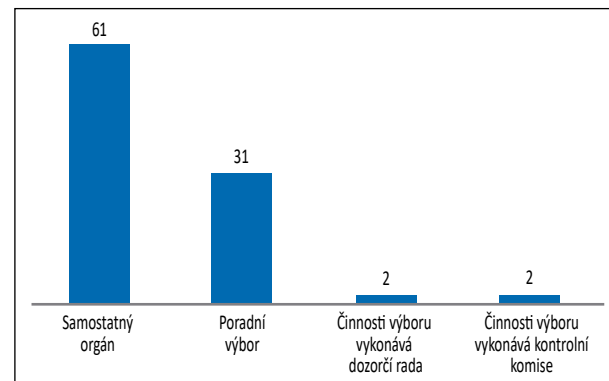
Do kategorie „jiné“ patří např. tato období: od členské schůze schvalující účetní závěrku a výroční zprávu do členské schůze schvalující následující účetní závěrku a výroční zprávu, od data založení do data valné hromady schvalující výroční zprávu za rok 2016, od vzniku výboru pro audit do ukončení procesu sledování účetní závěrky.

Právní forma účetních jednotek, jejichž výbory pro audit poskytly Radě požadované informace

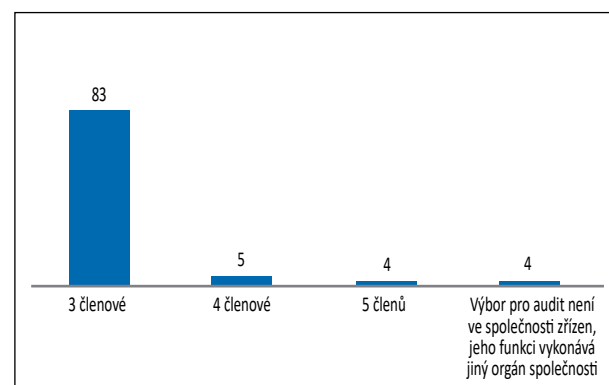
Celkem 79 společností (82 %) z 96 zpracovaných zpráv uvedlo, že subjekt, ve kterém byl zřízen výbor pro audit, je akciovou společností.

Postavení výboru pro audit v účetní jednotce

Zákon o auditorech nestanoví, jaké postavení má v organizační struktuře společnosti výbor pro audit v daném subjektu mít. Záleží proto na daném subjektu, zda výbor pro audit bude v organizační struktuře společnosti samostatným orgánem nebo poradním výborem. Z poskytnutých zpráv o činnosti výboru pro audit vyplývá, že v 61 subjektech (64 %) byl výbor pro audit samostatným orgánem a ve 31 subjektech poradním výborem (32 %).

Počet členů výboru pro audit

Zákon o auditorech uvádí, že výbor pro audit má nejméně tři členy. Pokud není v účetní jednotce zřízen výbor pro audit, vykonává jeho funkci jiný orgán společnosti např. dozorčí rada nebo kontrolní komise. 83 subjektů (86 %) z celkového počtu 96 zpracovaných zpráv uvedlo, že výbor pro audit má tři členy.

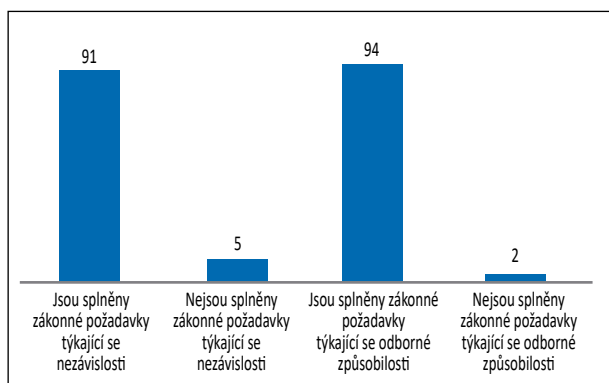
Zveřejňování informací na internetových stránkách

Zákon o auditorech stanovuje, že jednou z povinností subjektů je zveřejňovat na svých internetových stránkách seznam členů výboru pro audit. U těchto osob musí být uvedené takové informace, které se zapisují u členů kontrolního orgánu do obchodního rejstříku.

SVZ se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 44 odst. 7 zákona o auditorech neuveřejní na svých internetových stránkách seznam členů výboru pro audit

nebo neověřené údaje, které se zapisují u členů kontrolního orgánu do obchodního rejstříku. 95 subjektů (99 %) z celkového počtu 96 zpracovaných zpráv uvedlo, že plní zákonné povinnosti týkající se zveřejňování požadovaných informací.

Nezávislost a odborná způsobilost

Většina členů výboru pro audit musí být, podle zákona o auditorech, nezávislá a odborně způsobilá.

Nejméně jeden člen výboru pro audit musí být osobou, která je nebo byla statutárním auditorem nebo osobou, jejíž znalosti anebo dosavadní praxe v oblasti účetnictví zajišťují předpoklad řádného výkonu funkce člena výboru pro audit, a to s ohledem na odvětví, ve kterém subjekt působí; tento člen musí být vždy nezávislý.

Odborně způsobilým je ten, kdo zastával výkonnou řídicí funkci v účetní jednotce, která působí ve stejném odvětví jako subjekt veřejného zájmu, nebo byl odpovědným za výkon funkce řízení rizik, vyhodnocování souladu činností s právními předpisy, vnitřního auditu nebo pojistně matematické funkce nebo jiné obdobné funkce.

Z celkového počtu 96 zpracovaných zpráv 91 subjektů (95 %) uvedlo, že plní zákonné požadavky týkající se nezávislosti a 94 subjektů (98 %) z celkového

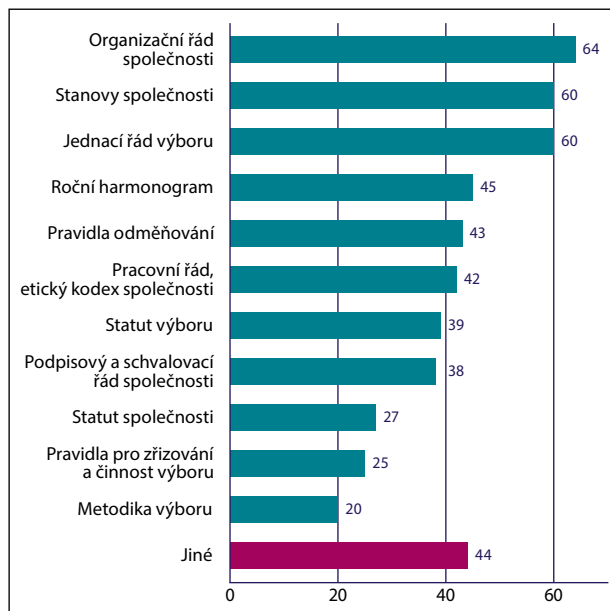

Vitáme vás v našem výboru pro audit a doufáme, že se s vervou zapojíte do jeho práce.

Kresba: Ivan Svoboda

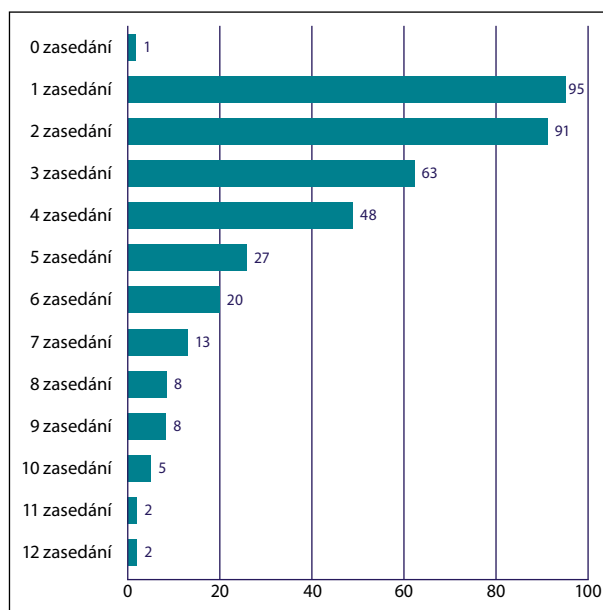
počtu 96 zpracovaných zpráv uvedlo, že plní zákonné požadavky týkající odborné způsobilosti.

Předpisy upravující působnost a činnost výboru pro audit

Uvedený přehled ukazuje hlavní vnitřní předpisy, které upravují nebo se dotýkají činnosti výboru pro audit. Jedná se jak o předpisy týkající se celé společnosti, pokud mají vliv na činnosti výboru pro audit, tak o vnitřní předpisy, které výbor pro audit pro svoji činnost přijal. V části „jiné“ uvedlo 18 subjektů (z celkem 44 subjektů), že jeho činnost a působnost upravují např. „Pravidla výboru pro audit“.

Četnost zasedání výboru pro audit

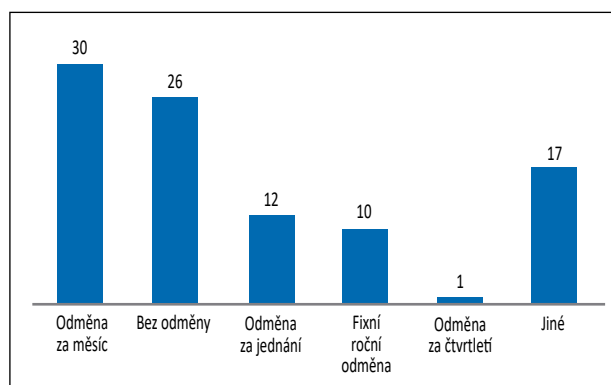

Z celkového počtu 96 zpracovaných zpráv 95 subjektů (99 %) uvedlo, že ve sledovaném období bylo

alespoň jedno zasedání. Dva subjekty (2 %) z celkového počtu 96 zpracovaných zpráv, a to jeden SMÚS a jeden SVZ uvedly, že zasedaly v daném období celkem dvanáctkrát. V jednom případě nebyly termíny zasedání vyplněny.

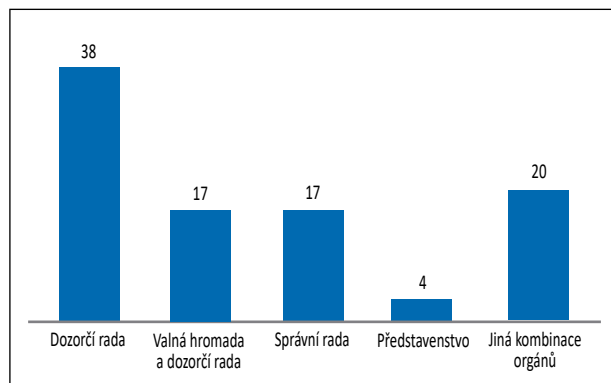
K hlavním bodům jednání patřila např. tato témata: prezentace externího auditora (včetně průběhu a časového harmonogramu ověření účetní závěrky), reporting interního auditora (včetně plánu auditu a zpráv z provedených auditů), zpráva o řízení rizik.

Způsob odměňování členů výboru pro audit (včetně předsedy, popř. místopředsedy)

Odměňování členů výborů pro audit (včetně jeho předsedy) je poměrně různorodé. V kategorii „jiné“ jsou obsaženy různé kombinace odměňování členů výboru pro audit, např. jiná odměna pro předsedu a místopředsedu a jiná pro ostatní členy výboru pro audit, nebo odměna náleží pouze předsedovi výboru, nebo předseda a místopředseda mají odměnu za zasedání, člen výboru fixní roční odměnu. Největší skupinu tvoří subjekty (31 %), ve kterých členové výboru pro audit dostávají odměnu za měsíc.

Přehled orgánů, které výbor pro audit informoval o své činnosti a závěrech z této činnosti

Na 38 subjektů (40 %) z celkového počtu 96 zpracovaných zpráv uvedlo, že pravidelně informovalo dozorčí radu. V části „jiná kombinace orgánů“ jsou uvedeny např. tyto skupiny orgánů: kontrolní komise, do-

zorčí rada a statutární orgán společnosti, správní rada a dozorčí rada.

Ostatní skutečnosti uvedené ve zprávě o činnosti výboru pro audit

Výbor pro audit je ze zákona o auditorech oprávněn nahlížet do dokladů a záznamů týkajících se činnosti subjektu, který jej zřídil, v rozsahu nezbytném pro výkon jeho činnosti. Ve všech zprávách bylo uvedeno, že výbor pro audit tuto možnost měl.

Dále bylo ve všech 96 zprávách uvedeno, že:

- zpráva o činnosti výboru obsahuje informace v souladu se zákonem o auditorech,
- výbor pro audit neshledal žádné závažné skutečnosti, o kterých by chtěl Radu informovat.

Zpráva o činnosti výboru pro audit pro další období

V současné době připravuje výbor CEAOB, ve spolupráci s členskými státy EU, nový formát zprávy o činnosti výboru pro audit v subjektech veřejného zájmu (včetně obsahu), který bude jednotný pro všechny země EU.

Rada předpokládá, že elektronický vzor zprávy o činnosti výboru pro audit v MS Excel v české i anglické verzi bude zveřejněn na webových stránkách Rady bezodkladně po jeho schválení plenárním zasedáním výboru CEAOB v červnu 2018. Výbory pro audit by pro účetní období roku 2017 neměly používat vzor zprávy připravený Radou pro účetní období roku 2016, protože tento vzor již není na webových stránkách Rady dostupný a není aktuální, ale měly by vyčkat na nový vzor připravovaný výborem CEAOB. Ten by měl být k dispozici v polovině července 2018.

Informace, které budou výbory pro audit poskytovat, se budou vztahovat k účetnímu období roku 2017. Doporučený termín pro odevzdání vyplněné elektronické zprávy Radě byl Prezidiem stanoven do 31. prosince 2018.

Martina Smetanová

kontrolor Rady pro veřejný dohled nad auditem

Rada pro veřejný dohled nad auditem a její povinnosti po novele zákona o auditorech

Martina Smetanová

Milan Cigánek

Rada pro veřejný dohled nad auditem (dále také jen Rada) byla zřízena v roce 2009 zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů („zákon o auditorech“), ve znění pozdějších předpisů. Jejím hlavním úkolem je vykonávat veřejný dohled nad výkonem auditorů České republiky (dále také jen Komora), která je samosprávnou profesní organizací zřízenou zákonem za účelem správy auditorů České republiky, provádět, v souladu s požadavky evropského práva, kontroly kvality u auditorů a auditorských společností, které mají ve svém portfoliu subjekty veřejného zájmu a další činnosti stanovené zákonem o auditorech.

Při výkonu své působnosti dbá na ochranu veřejného zájmu. Je právnickou osobou a sídlí v Praze.

Organizační struktura a orgány rady

Prezidium

Výkonným orgánem Rady je Prezidium, které vykonává působnost Rady podle zákona o auditorech nebo

nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 537/2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu („nařízení“), pokud nepřísluší zároveň jiným orgánům Rady.

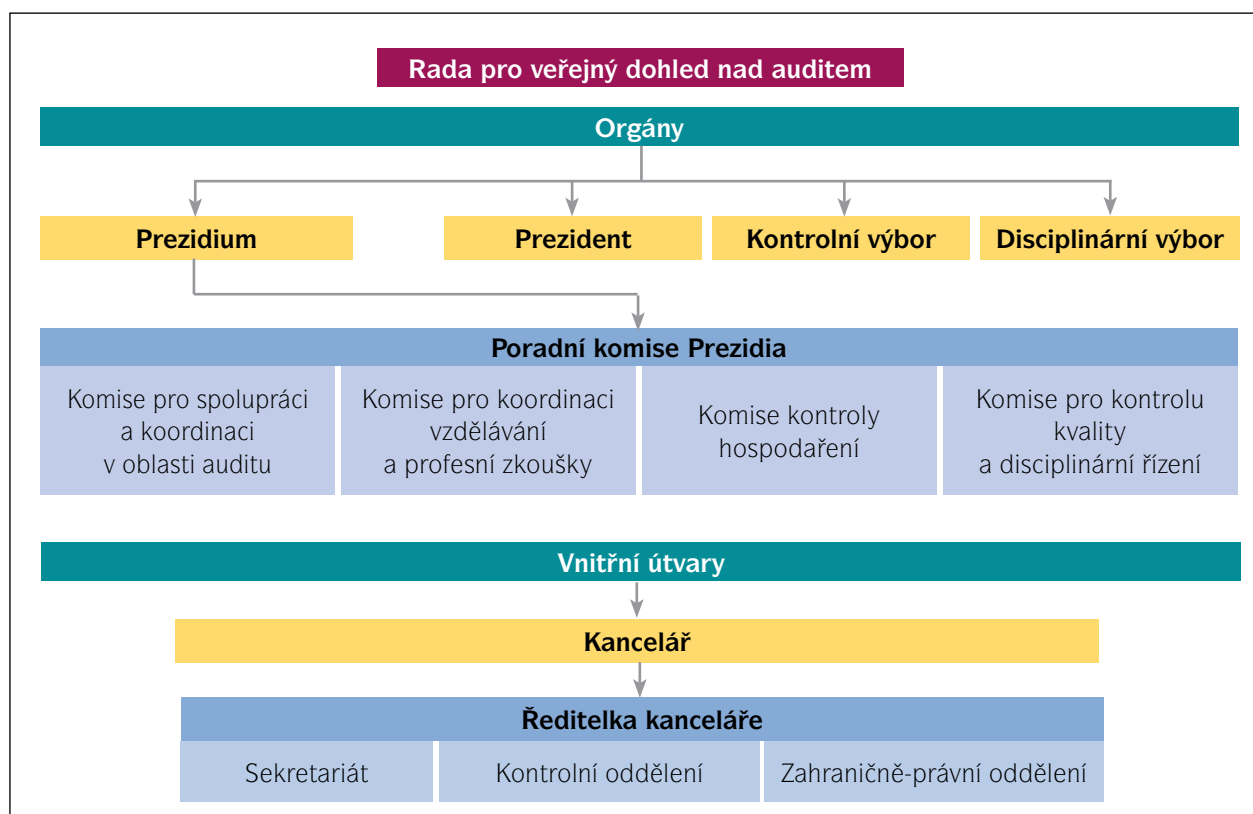
Členy Prezidia jmenuje ministr financí po dohodě s Českou národní bankou. Funkční období členů Prezidia je šestileté. Plnění funkce člena Prezidia je výkonem veřejné funkce.

Složení Prezidia

Funkce a jméno	Členem od	Členem do
Prezident Rady:		
Ing. Pavel Racocho, MIA	16. 5. 2017	15. 5. 2023
Členové:		
prof. JUDr. Marie Karfiková, CSc.	15. 5. 2009	15. 5. 2019
prof. Ing. Bohumil Král, CSc.	16. 5. 2017	15. 5. 2023
Ing. Věra Mazánková	25. 6. 2015	24. 6. 2021
Ing. Jiří Nekovář, Ph.D.	1. 8. 2013	31. 7. 2019
Ing. Bohuslav Poduška, CIA, CRMA	25. 6. 2015	24. 6. 2021

V průběhu roku 2017 skončilo funkční období dvěma členům Prezidia, a to prof. Ing. Evženu Kočendovi, Ph.D. (členem Prezidia od 16. 5. 2011 do 15. 5. 2017) a Ing. Zdeňku Liškovi (členem Prezidia od 15. 5. 2009 do 15. 5. 2017).

Novými členy Prezidia se stali Ing. Pavel Racocho, MIA a prof. Ing. Bohumil Král, CSc.

Zákon o auditorech stanoví, že při jmenování více než jednoho člena Prezidia volí Prezidium ze svých členů prezidenta Rady. Novým prezidentem Rady se v roce 2017 stal Ing. Pavel Racoča, MIA, který v této funkci nahradil Ing. Jiřího Nekováře, Ph.D.

Poradní komise Prezidia

Rada zřídila poradní komise, které plní poradní úlohu ve vztahu k jednotlivým orgánům Rady. V čele každé z poradních komisí stojí předseda jmenovaný prezidentem Rady na návrh Prezidia. V roce 2017 aktivně pracovaly tyto komise: Komise pro spolupráci a koordinaci v oblasti auditu, Komise pro koordinaci vzdělávání a profesní zkoušky a Komise kontroly hospodaření.

Kontrolní výbor

Kontrolní výbor podle § 39c odst. 4 zákona o auditorech:

- organizuje a řídí kontroly kvality u auditora provádějícího povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu,
- předkládá návrh souhrnné zprávy o systému zajištění kvality Prezidia ke schválení,
- předkládá návrh plánu kontrol kvality Prezidia ke schválení.

Při plnění působnosti Rady spolupracuje kontrolní výbor s kontrolním oddělením. Bližší podrobnosti této spolupráce stanoví Řád ke kontrolám kvality. Obdobně je mu nápomocna také Komise pro kontrolu kvality a disciplinární řízení.

Složení

Kontrolní výbor má pět členů. V čele kontrolního výboru stojí předseda jmenovaný prezidentem Rady na návrh Prezidia. Funkční období členů disciplinárního výboru, způsob jejich odvolání, odměňování a pravidla pro rozhodování stanoví statut Rady. Kontrolní výbor se při své činnosti řídí řádem ke kontrolám kvality, který je vnitřním předpisem Rady. Plnění funkce člena kontrolního výboru je výkonem veřejné funkce.

Funkce	Jméno
Předsedkyně výboru	Ing. Monika Vitová
Členové výboru	Ing. Zdeňka Drápalová; JUDr. Dalibor Vaigert, CSc.; Ing. Libor Vašek, Ph.D.; JUDr. Ing. Josef Staša

Disciplinární výbor

Disciplinární výbor vykonává v prvním stupni působnost Rady v řízení o sankcích podle hlavy XI. zákona a dále při provádění šetření podle § 40b zákona o auditorech. Odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným disciplinárním výborem je Prezidium. V čele disciplinárního výboru stojí předseda jmenovaný prezidentem Rady na návrhu Prezidia. Pro potřeby

organizačního a odborného zajištění výkonu své činnosti má k dispozici tajemníka, který je zaměstnancem Rady. V případě potřeby spolupracuje disciplinární výbor s kontrolním výborem a kontrolním oddělením při organizaci a zajištění mimořádné kontroly kvality nebo šetření podle § 40b zákona o auditorech.

Složení

Disciplinární výbor má mít pět členů. Členové disciplinárního výboru jsou jmenováni prezidentem Rady na návrh Prezidia. Funkční období členů disciplinárního výboru, způsob jejich odvolání, odměňování a pravidla pro rozhodování stanoví statut Rady. Disciplinární výbor se při své činnosti řídí disciplinárním řádem Rady, který je vnitřním předpisem Rady. Plnění funkce člena disciplinárního výboru je výkonem veřejné funkce. Disciplinární výbor má v současné době čtyři členy.

Funkce	Složení výboru
Předseda výboru	Ing. Radek Neužil, LL.M.
Členové výboru	JUDr. Jan Bárta, CSc.; RNDr. Ladislav Minčíč, CSc.; JUDr. Mgr. Petra Nováková, Ph.D.

Vnitřní útvary

Personální zabezpečení

Segment	Název	Počet osob
Vnitřní útvary	Kancelář, sekretariát, kontrolní oddělení a zahraničně-právní oddělení	10

Kancelář

Ředitelka kanceláře řídí chod Rady, připravuje jednání Prezidia, zaštiťuje administrativní činnosti Rady, je kontaktní osobou pro mezinárodní organizace, zejména výbor CEAOB a organizaci IFIAR. Současně je členkou několika pracovních skupin při těchto mezinárodních organizacích, zejména poradní skupiny předsedy CEAOB¹, monitorovací skupiny při CEAOB, skupiny pro metodiku CAIM² a pracovní skupiny pro malé regulátory při IFIAR³. Je kvalifikována jako kontrolor kvality, zajišťuje činnosti kontrolního oddělení.

Sekretariát

Sekretariát plní úkoly uložené vedením Rady, zajišťuje administrativní, personální a provozní agendu Rady. Zařizuje aktuální administrativní potřeby Rady. Spolupracuje při výkonu organizačních záležitostí Rady a při jednáních orgánů Rady. Zabezpečuje tvorbu a aktualizaci základních dokumentů, řídicích a vnitřních předpisů sekretariátu.

Kontrolní oddělení

Pro zabezpečení vlastního výkonu kontrol kvality u auditorů provádějících povinný audit subjektů veřejného

¹ CEAOB – Committee of European Auditing Oversight Bodies

² CAIM – Common Audit Inspection Methodology

³ IFIAR – International Forum of Independent Audit Regulators

zájmu bylo v rámci vnitřní organizace činností zřízeno Kontrolní oddělení. Jeho pracovníci/kontroloři kvality provádějí periodické kontroly kvality auditorů subjektů veřejného zájmu stanovené na základě analýzy rizik s využitím metodiky kontrol CAIM vytvořené na evropské platformě dohledových orgánů. Tato metodika byla přijata výborem CEAOB.

Zaměstnanci kontrolního oddělení spolupracují s klíčovými organizacemi v oblasti regulace auditu a dohledu nad profesí s cílem maximálně využít jejich poznatků a zkušeností. V uplynulém roce se zástupci kontrolního oddělení účastnili řady zahraničních seminářů, konferencí a pracovních setkání.

Zahraně-právní oddělení

Zahraně-právní oddělení zpracovává veškerou právní agendu, včetně stanovisek k dotazům týkajícím se výkladu zákona o auditorech, poskytovalo průběžný právní servis vnitřním útvarům a orgánům Rady, poskytovalo podklady pro rozhodnutí, přijímaná Prezidiem ve věcech rozhodnutí k odvoláním proti rozhodnutím vydaných Komorou, včetně stanovisek vyžádaných soudem pro žaloby podané na Radu ve věci Radou vydaných rozhodnutí a vypracovávalo stanoviska k návrhům změn vnitřních předpisů Komory.

Veřejný dohled

Jedním z úkolů Rady je vykonávat veřejný dohled nad výkonem auditorské činnosti a činností Komory v rozsahu stanoveném zákonem o auditorech.

Výkonem veřejného dohledu se podle zákona o auditorech rozumí dohled nad:

a) Kontrolou dodržování ustanovení zákona o auditorech, auditorských standardů, etického kodexu a vnitřních předpisů Komory auditorů, který je realizován kontrolami kvality popsány v části Systém zajištění kvality, a nad orgány Komory, který je realizován v rámci dohledových činností Rady uvedených dále.

b) Organizací, řízením a prováděním kontrol kvality organizovaných a řízených dozorcí komisí.

Zaměstnanci Rady se v roce 2017 účastnili 14 dohledů. K 31. 12. 2017 jich bylo 11 ukončeno.

Rada se při výběru kontrol kvality, které byly předmětem dohledu, soustředila např. na auditory:

- 1) kteří auditují velké společnosti, ale nejedná se o subjekty veřejného zájmu,
- 2) jejichž kvalita je sledována na úrovni Evropské unie nebo IFIAR,
- 3) jejichž hodnocení z minulé kontroly nebylo dobré,
- 4) kteří provádějí audit mediálně sledovaných společností.

Přehled dohledů za rok 2017

Plánované dohledy	15
Neuskutečněné dohledy	1*
Rozpracované dohledy	3
Ukončené dohledy k 31. 12. 2017	11
Dohledy, kde byla identifikována zjištění (ukončené dohledy)	6

*Dohled nad realizací kontroly kvality nebyl uskutečněn z důvodu přesunu kontroly kvality do roku 2018.

V oblasti dohledu nad zabezpečením systému zajištění kvality Komorou provádí Rada monitoring, vypracování, naplňování a pravidelné aktualizace plánu kontrol kvality u statutárních auditorů.

c) Organizací a provozováním systému průběžného vzdělávání statutárních auditorů prováděného Komorou. Činnosti v roce 2017:

- obsah a průběh přípravných kurzů k auditorské zkoušce,
- průběh dílčích částí auditorské zkoušky,
- kurzy kontinuálního profesního vzdělávání auditorů,
- řešení odvolání proti rozhodnutí Komory týkající se různých aspektů auditorského vzdělávání, zkoušek a profese,
- pravidelné dohledy nad vzdělávacími akcemi jak pro vstup do profese, tak v rámci kontinuálního vzdělávání.

Zahájení diskuse s Komorou o konkrétních krocích, jak zlepšit vzdělávací systém tak, aby se pozitivně projevil v kvalitě práce auditorů (např. změny náplně kurzů, změny lektorů).

Tato oblast je, ve spolupráci se zaměstnanci Rady, odborně řešena Komisí pro koordinaci vzdělávání a profesní zkoušky, která odpovídá za přípravu podkladů pro Prezidium při podání odvolání proti rozhodnutím Komory, podílí se na výkonu dohledu nad organizací a provozováním průběžného vzdělávání statutárních auditorů prováděného Komorou.

Detailní přehled činností

Dohled nad obsahem a průběhem přípravných kurzů ke zkoušce auditora

Kontrola obsahu a průběhu přípravných kurzů ke zkoušce auditora byla provedena u tří přípravných kurzů za dohledu členů. Byla hodnocena obsahová náplň ve vztahu k požadavkům na odborný profil auditora, vazba obsahu kurzu na dílčí část auditorské zkoušky a úroveň lektorů.

Kontrola byla provedena u následujících kurzů:

- Zdanění
- Podnikové finance
- Manažerské účetnictví

Zprávy z dohledu spolu s konkrétními doporučeními byly předány Komoře.

V rámci dohledu nad průběhem dílčích částí auditorské zkoušky hodnotila Komise zadání tří dílčích částí auditorské zkoušky, které se konaly v návaznosti na výše uvedené přípravné kurzy. Byla hodnocena obsahová náročnost zkoušek a časová dotace na její vypracování a posuzována vazba mezi přípravným kurzem a zkouškovým zadáním. Konkrétní doporučení byla předána Komoře.

Dohled nad obsahem a průběhem přípravných kurzů realizovaných v rámci kontinuálního profesního vzdělávání auditorů

Bylo projednáno a schváleno 6 zpráv z dohledu. Výsledky těchto zpráv včetně doporučení byly projednány s Komorou.

Kontinuální profesní vzdělávání auditorů

Komise aktivně spolupracovala s Výborem pro kontinuální profesní vzdělávání Komory a průběžně sledovala plnění navržených doporučení. Na podnět Komise byl zaveden systém kontroly nad průběhem školení pro auditory.

Další činnosti v oblasti vzdělávání

V roce 2017 byly zpracovány náměty ke kurzu „Finanční účetnictví II“ včetně doporučení upravit a zjednodušit druhou část dílčí auditorské zkoušky.

V průběhu roku 2017 byly připraveny podklady pro Prezidium týkající se podání odvolání proti rozhodnutím Komory dle § 8 odst. 5 zákona.

Komise:

- se zabývala jedním odvoláním proti rozhodnutí Komory ve věci neosvobození z dílčí části auditorské zkoušky Makroekonomie – Mikroekonomie.
- projednala žádost o přezkoumání hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky Finanční účetnictví.

Zástupci Komise diskutovali se zástupci Komory možné varianty systému kontroly odborné řízení praxe asistentů auditora.

d) Uplatňováním kárných a jiných opatření Komorou při řízeních proti auditorům, případně osobám registrovaným podle § 47 zákona o auditorech (registrace pro účely povinného auditu společnosti se sídlem ve třetí zemi).

Činnosti v roce 2017:

- pravidelné dohledy nad činností dozorčí komise Komory – 1x ročně
- pravidelné dohledy nad činností kárné komise Komory – 1x ročně
- řešení odvolání proti rozhodnutím kárné komise.

V roce 2017 Rada řešila deset odvolání proti rozhodnutím kárné komise Komory.

System zajištění kvality

System zajištění kvality (§ 24 a násl. zákona o auditorech) zahrnuje kontroly kvality organizované a řízené kontrolním výborem (kontrola kvality u auditorů/auditorských společností, které mají subjekty veřejného zájmu).

System zajištění kvality musí splňovat tato kritéria:

- je nezávislý na kontrolovaných auditorech,
- podléhá veřejnému dohledu,
- kontrolu kvality provádí kontrolor kvality za splnění podmínek stanovených zákonem o auditorech,
- provedení kontroly kvality se stanovuje na základě analýzy rizik, a to u:
 - auditora provádějícího povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu, nejméně jednou za 3 roky (malé a střední subjekty veřejného zájmu),
 - auditora, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu, nejméně jednou za 6 let.

Subjekty veřejného zájmu

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS uvádí v čl. 2, že subjekty veřejného zájmu jsou podniky, které:

Emitenti

- a) se řídí právem některého členského státu a jejichž převoditelné cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu kteréhokoli členského státu ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů;

Úvěrové instituce

- b) jsou úvěrovými institucemi ve smyslu čl. 4 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu jinými než úvěrovými institucemi uvedenými v článku 2 zmíněné směrnice;

Na webových stránkách České národní banky je uvedeno, že úvěrová instituce = právnická osoba, jejíž činnost spočívá v přijímání vkladů od veřejnosti a v poskytování úvěrů anebo osoba oprávněná k vydávání elektronických peněžních prostředků. V České republice pojmu úvěrová instituce odpovídají banky, spořitelni a úvěrní družstva (družstevní záložny).

Pojišťovny

- c) jsou pojišťovnami ve smyslu čl. 2 odst. 1 směrnice Rady 91/674/EHS ze dne 19. prosince 1991 o ročních účetních závěrkách pojišťoven.

Za subjekt veřejného zájmu je, podle zákona o účetnictví,⁴ považována od 1. 1. 2016, kromě již uvedených, i účetní jednotka se sídlem v České republice, která je:

- pojišťovnou nebo zajišťovnou podle zákona upravujícího činnost pojišťoven nebo zajišťoven;
- penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření;
- zdravotní pojišťovnou.

Změny subjektů veřejného zájmu v roce 2017

Subjekt veřejného zájmu	31. 12. 2016	Prírůstky	Úbytky	31. 12. 2017
Úvěrová instituce - banka	22	1	-	23
Emitent	73	15	-12	76
Penzijní společnost	8	-	-	8
Pojišťovna	28	-	-2	26
Úvěrová instituce - spořitelni a úvěrní družstvo	11	-	-1	10
Zajišťovna	1	-	-	1
Zdravotní pojišťovna	7	-	-	7
Celkem	150	16	-15	151

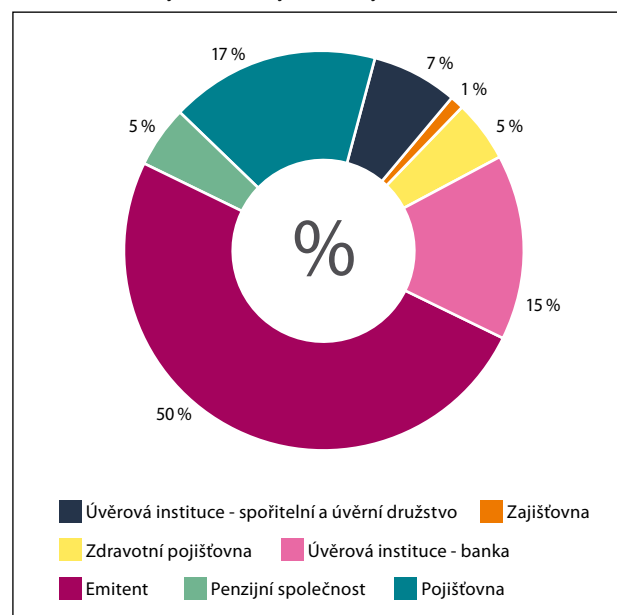
K 31. 12. 2017 bylo v České republice celkem 151 subjektů veřejného zájmu.

Největší skupinu tvoří účetní jednotky, které jsou obchodními společnostmi a emitenty investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropských regulovaných trzích (k 31.12. 2016 celkem 49 %), na druhém místě jsou pojišťovny (k 31. 12. 2016 celkem 19 %), třetí místo patří bankám (k 31. 12. 2016 celkem 15 %).

Počet subjektů veřejného zájmu se mění např. v závislosti na těchto kritériích: účetní jednotka vstoupí na regulovaný trh, účetní jednotka splatí dluhopisy, účetní jednotka získá licenci nebo účetní jednotka ztratí licenci.

Rozdělení subjektů veřejného zájmu k 31. 12. 2017

Auditoři a auditorské společnosti

Auditoři, auditorské společnosti a tržby za auditorskou činnost

Oblast		Skutečnost k 31. 12. 2016	Skutečnost k 31. 12. 2017
Počet evidovaných statutárních auditorů	Celkem	1 259	1 225
	Celkem	358	353
Počet auditorských společností	z toho pod dohledem Rady	29	31
	Celkem	4,4 mld. Kč	3,1 mld. Kč
Tržby za veškerou auditorskou činnost (podle zprávy o transparentnosti)*	za statutární audit	2,3 mld. Kč	2 mld. Kč
	Celkem	4,4 mld. Kč	3,1 mld. Kč

* Uvedené informace jsou ovlivněné změnou metodiky podle nařízení a různými hospodářskými roky auditorských společností.

K 31. 12. 2017 patřilo do působnosti Rady z titulu auditu subjektů veřejného zájmu **31 auditorských společností**, ve kterých pracuje 213 statutárních auditorů (z toho je 77 statutárních auditorů pod dohledem Rady) a **6 auditorů**, kteří poskytují služby jako osoby samostatně výdělečně činné.

Na úrovni Evropské unie je individuálně sledováno výborem CEAOB 10 největších auditorských firem, které jsou auditory subjektů veřejného zájmu. V České republice je z těchto 10 firem sledovaných na evropské úrovni osm, které jsou auditory subjektů veřejného zájmu.

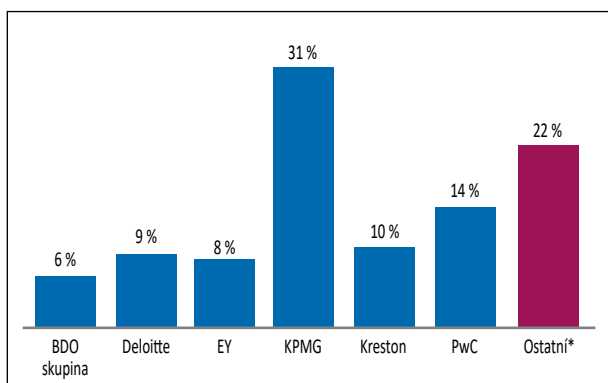
K auditorským společnostem, které patří k největším a jsou sledovány na evropské úrovni, ale nemají ve svém portfoliu subjekty veřejného zájmu, patří v České republice tyto společnosti: Grant Thornton Audit s.r.o. a Moore Stephens s.r.o.

⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Přehled 10 největších auditorských sítí podle Evropské unie, které jsou zastoupeny také v ČR

Auditorská společnost	Počet statutárních auditorů 2016	Počet statutárních auditorů 2017
BDO Audit s.r.o.	33	33
Crowe Advartis Audit s.r.o.	8	8
Deloitte Audit s.r.o.	24	28
Ernst & Young Audit, s.r.o.	26	24
Grant Thornton Audit s.r.o.	6	7
KPMG Česká republika Audit, s.r.o.	24	24
Mazars Audit s.r.o.	5	8
Moore Stephens s.r.o.	5	8
NEXIA AP a.s.	6	5
PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.	31	31
Celkem	168	178

Rozdělení subjektů veřejného zájmu mezi auditory a auditorské společnosti v České republice k 31. 12. 2017 mající podíl na trhu více než 5 %

* Skupina auditorů a auditorských společností v ČR s podílem na trhu méně než 5 %.

Kontroly kvality v roce 2017 organizované a řízené kontrolním výborem Rady

Kontrolou kvality u auditora se zjišťuje, zda auditor postupuje při provádění auditorské činnosti v souladu se zákonem o auditorech, auditorskými standardy, etickým kodexem a vnitřními předpisy Komory a nařízením. Systému zajištění kvality podléhají všichni auditoři.

Kontrolor kvality provádí kontrolu kvality v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly kvality podle § 24 odst. 1 zákona o auditorech a její závěry doloží potřebnými podklady. Rozsah kontroly kvality musí být přiměřený a úměrný rozsahu a složitosti činnosti kontrolovaného auditora.

Samotná kontrola kvality je rozdělena do tří základních částí se zaměřením na:

- kontrolu řídicího a kontrolního systému ve vztahu k zákonu o auditorech, ISQC 1 (Řízení kvality u společností provádějících audit a prověrky účetních

závěrek, ostatní ověřovací zakázky a související služby), ISA 220 (Obecné cíle nezávislého auditora a provádění auditu v souladu s mezinárodními auditorskými standardy) a k etickému kodexu,

- spisy auditora,
- prověření zprávy o transparentnosti.

Při kontrole kvality postupuje kontrolor kvality podle zákona o auditorech, kontrolního řádu⁵ a správního řádu⁶.

Přehled kontrol kvality k 31. 12. 2017

Plánované kontroly	14
Zahájené kontroly	14*
Ukončené kontroly	8
Kontroly, ve kterých byla identifikována zjištění (ukončené kontroly)	8

* Jedna kontrola kvality byla zahájena oznámením o termínu kontroly kvality, ale vlastní kontrola na místě proběhne až roce 2018.

Proces kontroly kvality

Kontrola kvality je zahájena dnem doručení oznámení o termínu kontroly kvality auditorovi, který musí být oznámen auditorovi nejméně 30 dnů přede dnem zahájení vlastní kontrolní činnosti. Kontrola na místě probíhá v rozmezí 2–4 týdnů, v závislosti na počtu kontrolovaných auditorů a složitosti kontrolovaných spisů. Výsledkem kontroly kvality je protokol o kontrole, který musí být, podle platné legislativy, vyhotoven ve lhůtě 30 dnů ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, ve zvlášť složitých případech do 60 dnů.

Proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole může kontrolovaný auditor podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky. Nevyhoví-li námitkám vedoucí kontrolní skupiny ve lhůtě 7 dnů ode dne jejich doručení, vyřizuje námitky kontrolní výbor ve lhůtě 30 dnů ode dne jejich doručení. Ve zvlášť složitém případě je možné prodloužit lhůtu na vyřízení o 30 dnů.

Kontrola je ukončena:

- marným uplynutím lhůty pro podání námitek nebo vzdáním se práva podat námitky,
- dnem doručení vyřízení námitek kontrolované osobě, nebo
- dnem, ve kterém byly námitky předány k vyřízení správnímu orgánu.

Proces kontroly kvality je časově velmi náročný. Při dodržení všech lhůt stanovených příslušnými právními předpisy není možné všechny kontroly zahájené v daném roce ke konci roku zcela ukončit.

Spis kontrolora kvality

Kontroloři kvality využívají při kontrolách kvality a pro jejich dokumentaci software, který slouží jak

⁵ Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů

⁶ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

ke zpracování jednotlivých kontrol na úrovni vnitřního kontrolního systému a spisu, tak pro vyhodnocení identifikovaných zjištění a analýzu rizik. Do systému může být vkládána i podpůrná dokumentace – např. důkazní materiály k jednotlivým zjištěním. Software používá řada partnerských organizací dohledu v Evropě (např. Německo, Lucembursko, Velká Británie a Slovensko).

Nejčastěji identifikované nedostatky

Nedostatky zjištěné při kontrolách kvality byly identifikovány v oblasti nedodržení požadavků ISQC 1, zákona o auditorech, etického kodexu a mezinárodních auditorských standardů.

V oblasti ISQC 1 byla identifikována zjištění v oblastech týkajících se např.:

- relevantních etických požadavků (*nezávislost*),
- provádění zakázky (*konzultace, kontrola kvality zakázky, dokumentace kontroly kvality zakázky*),
- monitorování.

Nedodržení zákona o auditorech a etického kodexu bylo identifikováno např. v oblasti:

- nezávislosti (*písemné potvrzení roční nezávislosti, nezávislost na auditním klientovi ve vztahu k dané zakázce*),
- aktivního zapojení klíčového auditorského partnera do zakázky (*celkový čas klíčového auditorského partnera na zakázce, rozložení tohoto času v čase zakázky, revize a schvalování spisu klíčovým auditorským partnerem*),
- archivace (*nedodržení povinnosti uzavřít spis auditora nejpozději do 60 dní ode dne následujícího po dni data vyhotovení zprávy auditora, nestanovení postupů pro zkompletování a archivaci auditorských spisů tak, aby se do nich nemohlo následně zasahovat, tj. změnit, doplnit nebo vymazat dokumenty*).

Nedodržení požadavků mezinárodních auditorských standardů bylo zjištěno např. u těchto ISA:

Standard	Název
ISA 230	Dokumentace auditu
ISA 240	Postupy auditorů související s podvody při auditu účetní závěrky
ISA 300	Plánování auditu
ISA 315	Identifikace a vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti na základě znalosti účetní jednotky a jejího prostředí
ISA 330	Reakce auditora na vyhodnocená rizika
ISA 500	Důkazní informace
ISA 505	Externí konfirmace
ISA 520	Analytické postupy
ISA 530	Výběry vzorků
ISA 540	Audit účetních odhadů včetně odhadů reálné hodnoty a souvisejících zveřejněných údajů

V souvislosti s uvedenými ISA je vhodné zdůraznit zejména ISA 230 – Dokumentace auditu, protože co není zdokumentováno, jako by nebylo.

Disciplinární řízení a přestupky

K významným pravomocím Rady patří také sankcionování přestupků vyjmenovaných v hlavě XI. zákona o auditorech. Tato činnost přísluší disciplinárnímu výboru jako kolegiálnímu orgánu zřízenému již novelou zákona o auditorech č. 334/2014 Sb., a to s účinností od 13. ledna 2015. Výbor byl zákonodárcem zamýšlen jako tříčlenný orgán k projednávání jen velmi úzké skupiny správních deliktů a přestupků. Nepřekvapí proto, že v tomto právním aranžmá disciplinární výbor existoval jako správní orgán *pro forma*, avšak nevedl žádná správní řízení.

Zásadní změna nastala s novelou zákona o auditorech, která pozměnila institucionální i kompetenční rámec činnosti disciplinárního výboru. Ten je nově orgánem pětičlenným, přičemž jednotliví členové jsou jmenováni Prezidentem Rady na návrh Prezidia. Funkční období určené Statutem Rady je čtyřleté. Požadavky na členství v disciplinárním výboru je třeba odvodit z článku 21 nařízení. Tam se uvádí, že odpovědnost za rozhodování nemůže nést osoba, která v době zapojení do činnosti orgánu nebo v průběhu předchozích tří let a) prováděla povinné audity, b) měla hlasovací právo v auditorské společnosti, c) byla členem správního, řídicího nebo dozorčího orgánu auditorské společnosti, nebo d) byla společníkem či zaměstnancem auditorské společnosti nebo pro auditorskou společnost vykonávala činnost na základě smlouvy.

Disciplinární výbor není jediným orgánem povoláním k ukládání sankcí. Právní regulace nadále počítá také s existencí kárné komise Komory, a to v zásadě pro řešení všech případů protiprávního jednání, jež nemají povahu přestupku projednávaného disciplinárním výborem. Činnost výboru pak bude ve srovnání s kárnou komisí nepochybně širší v tom směru, že se nejedná o orgán disponující sankční kompetencí výlučně na půdorysu profesní samosprávy. Může proto projednávat a sankcionovat také přestupky Komory či subjektů veřejného zájmu. Odvolacím orgánem je Prezidium.

Procesní postupy v rámci správního řízení vyplývají primárně ze zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („PřZ“), subsidiárně pak ze správního řádu. Z vnitřních předpisů Rady je třeba uvést Disciplinární řád a Jednací řád, v obou případech se však jedná o normy svojí povahou nezpůsobitelné měnit ustanovení pravidel stanovených přímo na zákonné úrovni. Disciplinární řád je veřejně přístupný na webových stránkách Rady.

Jde-li o sankce, které lze uložit v případě prokázání protiprávního jednání, pak přímo zákon o auditorech uvádí pokutu, zákaz činnosti až na dobu 5 let a zákaz činnosti spočívající ve výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti až na dobu 3 let. Horní hranice pokuty stanoví zákon v různé výši v závislosti na povaze porušené povinnosti (od 200 tisíc Kč až po 10 milionů Kč). Pro úplnost je třeba dodat, že zmíněným výčtem se katalog sankcí a možných

procesních postupů nevyčerpává – další možnosti je totiž nutno hledat v obecné úpravě přestupkového práva. Konkrétně jde o napomenutí (§ 45 PřZ) či vyslovení viny bez uložení sankce, jeví-li se projednání jako dostačující (§ 43 odst. 2 PřZ). Za zmínku stojí též institut upuštění od výkonu trestu zákazu činnosti (§ 47 odst. 4 PřZ); ten je možné využít po uplynutí poloviny doby, na niž byl zákaz činnosti uložen, pokud pachatel prokáže způsobem svého života nebo provedením účinných opatření, že jeho další výkon není potřebný.

Kompetencí disciplinárního výboru je, kromě sankcionování, také provádění šetření. Jedná se o institut velmi stručně upravený v § 40b zákona o auditorech, a to stanovením okruhu osob či subjektů, vůči kterým jeho využití připadá v úvahu. Procesní pravidla se (stejně jako u kontrol kvality) řídí zákonem o kontrole. Předmět šetření bude zpravidla zaměřen na relativně rychlé prověření informací z monitoringu médií či od třetích osob a následně zvážení dalších procesních kroků. Smyslem přitom není suplovat kontrolu kvality

u auditorů, ať již v její řádné (plánované), tak mimořádné podobě. Provázanost lze spatřovat v tom, že na základě zjištění plynoucích z provedeného šetření disciplinární výbor může učinit podnět k provedení mimořádné kontroly, případně sám zahájit přestupkové řízení.

Jedna ze skutkových podstat přestupků (§ 49d odst. 1 písm. c) zákona o auditorech), umožňuje sankcionovat subjekt veřejného zájmu za nezřízení výboru pro audit. V případě, že by takové jednání bylo prokázáno, lze za ně uložit pokutu až do výše 1 milionu korun. S ohledem na trvalý povahu protiprávního jednání není vyloučeno ani opakované ukládání finančního postihu.

Více informací týkajících se Rady a jejich činností je uvedeno na webových stránkách Rady www.rvda.cz.

Martina Smetanová

kontrolor Rady pro veřejný dohled nad auditem

Milan Cigánek

právník Rady pro veřejný dohled nad auditem

Kalendář činnosti výboru pro audit

Stanislav Staněk

„O svatém Anselmě semeno do země.“ Toto staré přísloví určovalo rolníkům činnost na svátek sv. Anselma, 21. dubna, kdy nejspíše poprvé otevíráte nové číslo časopisu Auditor. Sada přísloví snadno nahradí příručku či manuál a našim předkům sloužila mnohdy lépe než seznam úkolů synchronizovaný mezi počítačem

a mobilním telefonem.

Tento kalendář výboru pro audit je tedy nejen snahou ukázat, jak může být práce výboru zorganizována v čase, ale přináší i pomůcky v podobě několika přísloví, která nám pomohou zapamatovat si některé důležité aktivity.

Výbor pro audit ustavují povinně subjekty veřejného zájmu a subjekty s majetkovou účastí státu. Činnost výboru pro audit v případě subjektu veřejného zájmu je širší než v případě subjektu s majetkovou účastí státu, protože předpisy dávají v prvním případě výboru více kompetencí. Tento kalendář pracuje s širšími kompetencemi výboru pro audit subjektu veřejného zájmu.

Kalendář začíná zářím. Není to proto, že by chtěl sledovat vzdělávací rytmus školního roku, ale proto, že nejlépe odpovídá ročnímu cyklu práce výboru pro audit. Noví členové výboru pro audit, obvykle zvolení

valnou hromadou v květnu či v červnu, se přes léto mohou seznámit se základními charakteristikami činnosti společnosti a od září vplout do pravidelného ročního cyklu práce. Popisovaný roční cyklus samozřejmě počítá s prosincem jako koncem účetního období společnosti. Bude-li hospodářský rok nastaven odlišně, vyžádá si to i změnu v načasování aktivit výboru pro audit.

Září

Aktivity výboru pro audit v září nejlépe odstartuje jeho zasedání. Činnosti týkající se účetní závěrky na něm zahájí schůzka s auditorem věnovaná plánu auditu a posouzení jeho nezávislosti. Na plán auditu prezentovaný auditorem může navázat projednání klíčových termínů schvalování účetní závěrky, jejího posuzování dozorčí radou a předložení valné hromadě, protože k těmto termínům musí cílit i činnost výboru pro audit. Výsledkem by měly být termíny zasedání výboru pro audit až do léta následujícího roku. Ty je možné rozšířit o plán dalších prací výboru.

Zářijová schůzka výboru pro audit je také dobrou příležitostí pro získání informací o průběžných výsledcích hospodaření a o vývoji podnikání společnosti.

V září je skoro vše o plánování, což připomíná i přísloví k 29. září: **Svatý Michal, archanděl, plán práce nám pověď.**

Říjen a listopad

Splnit všechny úkoly výboru pro audit v rámci pravidelných zasedání lze jen velmi obtížně. Praktickým řešením tohoto problému jsou neformální schůzky členů výboru pro audit s managementem či zaměstnanci společnosti nebo s auditorem věnované konkrétním tématům. Členové výboru pro audit se nemusí účastnit společně, mohou přijít i jednotlivě a výbor pro audit informovat na dalším oficiálním zasedání.

Podzimní měsíce jsou příhodnou dobou pro témata z oblastí vnitřních kontrol a řízení rizik. Ty nelze nikdy postihnout v úplnosti, ale výbor pro audit si může vybrat oblasti, které považuje za rizikové, procesy, které jsou pro společnost klíčové, či významné účetní zůstatky a věnovat se jim ve větším detailu přímo s odpovědnými pracovníky. Zprávy a výsledky interního auditu jsou další osou, kolem které se může činnost výboru točit.

Důležitost podzimní práce pro zprávu o činnosti výboru podtrhuje podzimní přísloví: **Kdo ještě v listopadu zívá, prázdnou zprávu na jaře mívá.**

Prosinec

Prosinec je příhodným termínem pro další zasedání výboru pro audit.

Hlavním bodem tu nejspíše bude informace auditora o průběhu auditu, výsledky předběžného auditu a zjištěné potíže či problémy.

Nejpozději v prosinci by se výbor pro audit měl také seznámit s podrobným harmonogramem účetní závěrky a celým plánem přípravy účetní závěrky.

Interní audit pak bude třetím podstatným bodem diskuse. Je třeba projednat výsledky za uplynulý rok, věnovat se nezávislosti interního auditu a posoudit a schválit plán na rok nadcházející.

Na práci v prosinci nezbyvá mnoho času, všichni se těší na vánoční svátky a mnohde probíhají první etapy v přípravě účetní závěrky. Charakterizuje to i přísloví k 17. prosinci: **O svatém Lazaru končí práce výboru.**

Leden a únor

Leden a únor jsou obvykle vyplněny prací na přípravě a auditu účetní závěrky. Výbor pro audit má oba tyto procesy sledovat a tento úkol nelze splnit bez kontaktu s účtárnou a auditorem. Členové výboru pro audit by měli mít možnost seznámit se s návrhem účetní závěrky, prodiskutovat ho na schůzce s vedením účtárny a případně některé významné transakce projednat i s vrcholovým managementem. Schůzka s auditorem v průběhu auditu, kdy se výbor pro audit dozví aktuální stav prací a zjištěné problémy, pomůže jako příprava na projednání zpráv auditora. Vyplatí se i pozorovatelská mise na závěrečné schůzce k auditu mezi managementem a auditorem.

Únorové přísloví lze vykládat různě, v našem kalendáři je ale obrazem toho, jak výbor pro audit prozrazuje kvalitu auditu: **Na svatého Matěje z auditorů pot leje.**

Březen a duben

V březnu nebo dubnu přichází hvězdná chvíle výboru pro audit. Připravuje informaci pro dozorčí radu o výsledku auditu. Tomu bude předcházet zasedání výboru, kde bude s auditorem projednána jeho zpráva o ověření účetní závěrky, dodatečná zpráva pro výbor pro audit a nesmí se zapomenout na diskusi o nezávislosti auditora. Na zasedání je také vhodné s vrcholovým managementem probrat stav vnitřních kontrol a klíčová rizika společnosti.

Na načasování zasedání výboru pro audit a dozorčí rady závisí podoba zpráv výboru. Náš kalendář předpokládá, že obě zasedání probíhají v těsném časovém sledu a výbor připravuje jen krátkou informaci o výsledku auditu. Delší zprávu by na základě zpráv auditora ani nestihl připravit, a pokud ano, dozorčí rada by neměla šanci ji řádně prostudovat.

Důležitost vydání zprávy auditora v termínu charakterizuje přísloví, vztahující se k svátkům na konci dubna: **Do svatého Vojtěcha zpráva tvoje potěcha, od svatého Jiří smutek jenom šíří.**

Květen a červen

V květnu bude výbor pro audit připravovat podrobnější zprávy o své činnosti. Hlavní je samozřejmě zpráva pro dozorčí radu, jejíž minimální obsah stanovují přímo zákonné předpisy. V některých společnostech vzniká tradice přímé informace výboru pro audit pro valnou hromadu a také zde je nutno se připravit. Poslední v řadě bude asi zpráva o činnosti požadovaná Radou pro veřejný dohled nad auditem.

Důležitým tématem tohoto období bude také vyhodnocení auditu uplynulého roku a rozhodnutí o dalším postupu. Výbor pro audit by měl doporučit, zda angažmá stávajícího auditora bude prodlouženo, nebo bude zahájen proces výběru auditora nového.

Na nadělení, o němž hovoří naše červnové přísloví, tak může být nahlíženo pozitivně auditory, kteří mají

šanci ucházet se o novou zakázku, a negativně auditorem stávajícím: **Červnové výboru hřmění – auditorům nadělení.**

Červenec a srpen

Letní měsíce uzavírají náš cyklus činnosti výboru pro audit. Zdá se, že zprávy jsou odeslány, vše projednáno a uzavřeno, a léto může patřit lesům, loukám a vodě.

Aktivitou, která může probíhat přes letní měsíce, je příprava výběrového řízení na auditora. Nejde o výběr auditora na běžný rok, ale až na ten následující. Výběrové řízení se v létě připraví, v září schválí, na podzim proběhne a v prosinci se může vyhodnotit. Nový auditor je tak znám hned na počátku roku, který bude ověřovat. Pro tento předstih je několik dobrých důvodů. Pro výbor pro audit je nejpodstatnější možnost monitorovat nezávislost auditora a posuzovat případné neauditorské služby včas. Některé společnosti požadují průběžné zapojení auditora

formou kvartálních či pololetních prověrek a musí ho proto mít vybraného včas. Auditorovi bude vyhovovat možnost včas naplánovat kapacity a dostatek času pro převzetí zakázky.

Jaké mohou být další domácí úkoly výboru pro audit na léto?

Po zkušenostech z uplynulého roku je možné revidovat směrnici či pravidla výboru pro schvalování neauditorských služeb a členové výboru si také mohou rozmýšlet plán práce pro zářijové jednání. Závěrečné přisloví pro léto to potvrzuje: **Jak se u vody nebudete audit? S kalendářem výboru pro audit!**

Stanislav Staněk

Ing. Stanislav Staněk je členem Výkonného výboru Komory auditorů ČR a také výborů pro audit Raiffeisenbank a.s., NET4GAS s.r.o. a ZOOT a.s.

Schvalování neauditorských služeb

“... a výbor pro audit musí schválit neauditorské služby od auditora.” Takto často prezentujeme nové omezení, které subjektům veřejného zájmu přinesla evropská legislativa v roce 2016. V principu je toto tvrzení správné, ale předpisy nejsou formulovány tak přímočaře. Pojdme se tedy podívat na některé zákruty, které nás na cestě schvalováním neauditorských služeb čekají.

Neauditorské a auditorské služby

Prvním problémem k řešení je rozlišení auditorských a neauditorských služeb. Evropské Nařízení¹ nedefinuje ani jednu z těchto kategorií, pojem auditorské služby vůbec nezná a v místech, kde hovoří o příjmech auditora (čl. 13 a 14), zná pouze povinný audit a neauditorské služby. Nařízení tedy lze interpretovat tak, že jakákoli služba mimo povinný audit je službou neauditorskou.

Náš zákon o auditorech² ve svých definicích opět nepracuje s pojmy auditorské a neauditorské služby, ale definuje auditorskou činnost, která kromě povinného auditu zahrnuje i další ověřování. Když pak hovoří o odměnách auditora (§14h, odst. 3, písm. c), člení je na povinný audit, ostatní auditorskou činnost

a neauditorské služby. Povinný audit a ostatní auditorská činnost zde tedy tvoří auditorské služby.

Pro účely schvalování výborem pro audit bychom mohli uvažovat o tom, že pro členění auditorských a neauditorských služeb budeme používat ten předpis, který výboru pro audit ukládá povinnost neauditorské služby schvalovat. Ani zde neuspějeme, tuto povinnost ukládá jak Nařízení, tak zákon o auditorech.

Jsem přesvědčen, že reálnému světu více odpovídá členění uvedené v zákoně o auditorech. Proč považovat za neauditorskou službu prověrku mezitímní účetní závěrky nebo ověření vyúčtování grantu? Proč by měla banka žádat výbor pro audit o schválení dodatečně ověřovací zakázky požadované Českou národní bankou?

Definice auditorské činnosti v zákoně o auditorech má ještě jedno kouzlo, které v naší situaci dává smysl: ověřovací zakázka prováděná auditorem (tedy subjektem regulovaným a kontrolovaným) auditorskou činností je a jako auditorská služba schválení nepotřebuje, ověřovací zakázka prováděná členem auditorovy sítě (tedy subjektem mimo regulaci a kontrolu) auditorskou činností není a jako neauditorská služba schválení výborem pro audit vyžaduje.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu (dále v textu jen „Nařízení“).

² Zákon o auditorech, č. 93/2009 Sb., ve znění novely č. 299/2016 Sb. účinném od 1. října 2016.

Protože předpisy jsou zde nejasné, měly by se výbory pro audit s jejich požadavky vypořádat tak, aby auditorům situaci vyjasnily. Doporučuji vydání rozhodnutí či směrnice o tom, které typy služeb výbor pro audit považuje za auditorické, a tyto „předschválit“ tak, aby další individuální schvalování nebylo třeba. Rozhodnutí se může odvolávat na definici auditorické činnosti v zákoně o auditorech, odkazovat na auditorické standardy nebo uvádět seznam typů služeb, které nevyžadují individuální schvalování.

Schvalování a pokyny

Pokud jsme si služby rozdělili na auditorické a neauditorické, není ještě vyhráno. Neauditorické služby nejsou jednotlívě celkem, ale Nařízení z nich vyděluje seznam služeb, které jsou zakázány (čl. 5, odst. 1 a 2). U neauditorických služeb jiných než zakázaných pak požaduje jejich schválení výborem pro audit. Až potud vše funguje – zakázaná služba se nedělá a jiná služba musí být schválena.

Nařízení ale dává možnost v národní legislativě povolit některé zakázané služby (čl. 5, odst. 3), náš zákon toto povolení dává (§ 43b). Dalo by se očekávat, že tyto „povolené zakázané“ služby pak spadnou do stejného schvalovacího mechanismu jako jiné neauditorické služby. Není to ale tak. Protože požadavek na schvalování se vztahuje vždy jen na služby neuvedené na seznamu zakázaných služeb, nepostihuje služby povolené národní legislativou a tyto „povolené zakázané“ služby tak schválení výborem pro audit nepotřebují.

Je to překvapivé. Služby, které nesou větší riziko ohrožení nezávislosti a jsou proto evropskou legislativou zakázány, mají po povolení na národní úrovni režim volnější.

V těchto případech, kdy místní legislativa některé zakázané služby povoluje, je výbor pro audit Nařízením zmocněn vydat pokyny ohledně těchto služeb (čl. 5, odst. 4). Bylo by zcela proti duchu legislativy, aby pokyn nastolil pravidla mírnější než u jiných neauditorických služeb. Výbor pro audit tedy může tyto služby

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

1. Posuzování předpokladu nepřetržitého trvání

Právě dokončuji jeden audit za rok 2017. Je bez problémů, zítra vydám zprávu auditora. Dnes mi klient volal, že jejich klíčový a největší odběratel právě vypověděl smlouvu a od léta od nich přestane nakupovat. Na rok 2017 to nemá vliv, takže doufám, že se tím teď nemusím zabývat. Co myslíš, Sally?

Přečetl sis vzorovou zprávu auditora, Hugo?

Odpovídat na otázku otázkou není slušné.

Mám k tomu dobrý důvod. Jistě používáš současný vzor zprávy auditora doporučený naší komorou. A v textu té zprávy je i následující odpověď na tvou otázku: „Auditor musí posoudit, zda existuje významná nejistota ohledně schopnosti auditované společnosti nepřetržitě trvat.“

Tak mi prosím porad, jak to mám posoudit v tomto případě.

Dobrá zpráva je, že to nemusíš posuzovat pouze ty, Hugo, ale i tvůj klient. I on musí zvážit, zda stále platí předpoklad, že bude pokračovat v činnosti a že u něj nenastala žádná skutečnost, která by jej omezovala nebo mu zabraňovala v činnosti i v dohledné budoucnosti. Takže můžeš začít třeba tím, že si od klienta vyžádáš jeho posouzení. Ale musíš udělat i další postupy.

Sally, začínám se obávat, že zítra tu zprávu nevydám. Jaké budou ty moje další postupy?

Například musíš posoudit, zda plány tvého klienta na další pokračování v činnosti poté, co v létě ztratí klíčového odběratele, jsou realizovatelné a zda je pravděpodobné, že mu umožní pokračovat v činnosti. Ty plány mohou zahrnovat například prodej některých aktiv, snížení nebo odložení výdajů, restrukturalizaci úvěrů a tak podobně.

zakázat jako celek, zakázat jejich určitou část nebo vydat nějaký jiný pokyn. Z praktického pohledu lze doporučit jako nejvhodnější postup použití shodného režimu jako u jiných neauditorských služeb, tedy stanovit požadavek na schválení těchto „povolených zakázaných“ služeb výborem pro audit. To staví všechny neauditorské služby na stejnou úroveň, procházejí shodným schvalovacím procesem a minimalizují se tak rizika nesprávného postupu.

Poznamenávám, že zmocnění „Výbor pro audit vydá tam, kde je to namístě, pokyny...“ v Nařízení chápu v podstatě jako povinnost. V našich podmínkách, kdy jsou některé zakázané služby povoleny, je to zcela jisté na místě. Sloveso „vydá“ pak nelze interpretovat jako „může vydat“.

Auditor a síť

Pro účely schvalování neauditorských služeb stojí za auditorem celá jeho síť. Schválení tak vyžadují služby nejen od auditora, ale i všech členů jeho sítě (Nařízení, čl. 5, odst. 4). S pojmem síť mnoho potíží není, v praxi pak většinou členy auditorovy sítě poznáme podle stejného jména, které s ním sdílí.

Praktické potíže mohou nastat ve vlastním schvalovacím procesu. Nikde totiž není stanoveno, kdo má výbor pro audit o schválení žádat, zda je to vedení účetní

jednotky, klíčový auditorský partner nebo kdokoli, kdo neauditorskou službu nabízí. Většina auditorských sítí má své systémy, jak identifikovat a konzultovat případné nabídky neauditorských služeb subjektům veřejného zájmu, které audituje. Požadavky na schválení tak obvykle předkládají auditori a poradci sdružení s nimi v síti v podstatě přímo výboru pro audit. Zákon o auditorech také hrozí sankcí auditorovi, případně členům jeho sítě, pokud v této věci předpis poruší, takže auditor je tím, kdo je primárně motivován k dodržování požadavku na schvalování neauditorských služeb.

U nás se zatím neobjevuje praxe, kterou používají některé velké skupiny ze zahraničí, kdy sama auditovaná společnost vyžaduje formalizovaný postup svých zaměstnanců při schvalování služeb poskytovaných auditorem a jeho sítí. V tomto případě má vedení přímou kontrolu nad rozsahem služeb a může v této oblasti realizovat vlastní restriktivní politiku. Pochybení v oblasti neauditorských služeb sice vede k sankcím na straně auditora, ale případné nejasnosti ohledně nezávislosti auditora a jeho objektivitě při auditu mohou způsobit vedení významné potíže ve vztahu k investořům. Proto je i v zájmu vedení podílet se spolu s výborem pro audit na stanovení politiky pro nákup dalších služeb od auditora a mít vlastní kontrolní mechanismy.

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

Jak mohu poznat, že mu ty plány umožní pokračování činnosti? Klient mi říkal, že do podzimu určitě najde nové odběratele.

Zásadní je obvykle prognóza peněžních toků, kterou klient připraví. Musíš ale posoudit přiměřenost předpokladů a spolehlivost podkladů, které pro tu prognózu použil. Často je také nezbytné, aby sis od klienta, případně i od jeho vlastníka, vyžádal písemná prohlášení o jejich plánech a proveditelnosti těch plánů.

Klient mi také říkal, že vlastník mu již potvrdil, že jej bude finančně podporovat.

V tom případě si přímo od vlastníka vyžádej písemné potvrzení podmínek, za kterých podporu poskytne, a potvrzení jeho záměru či stanoviska.

Já jsem slyšel, že ten vlastník má sám velké dluhy.

Výborně, Hugo. Jsem ráda, že nezapomínáš na profesní skepticismus. Může nastat situace, že vlastník formálně potvrdí, že podporu poskytne, ale přitom má vlastní problémy a pravděpodobně by to nezvládl. Takže nesmíš zapomenout posoudit, zda vlastník má schopnost dostát závazkům vyplývajícím z jeho podpory tvého klienta.

Matka a dcera

Dalším aspektem, kterého jsem se dosud nedotkl, je povinnost schvalování neauditorských služeb nejen pro samotný subjekt veřejného zájmu, ale i pro jeho mateřský podnik a podniky subjektem veřejného zájmu ovládané. Již diskutovaná pravidla se vztahují i na tyto členy skupiny v plně šíří. Uplatnění pravidel subjektu veřejného zájmu směrem dolů k ovládaným podnikům by nemělo přinášet nějaké komplikace. Mírnou obtíž zde vyvolává restrikce směrem nahoru. Mateřská společnost, a především její vedení, se mohou cítit dotčeni požadavkem na dodržování pravidel dceřiné společnosti a povinností nechávat některá svá rozhodnutí (nákup služeb od auditora a členů jeho sítě) schvalovat na úrovni jim podřízené společnosti.

Komplexnější úlohou je pak řízení této problematiky ve skupině, která působí ve více zemích. Pohybujeme-li se stále v zemích Evropské unie, základní pravidla jsou shodná. Odlišnosti se ale mohou objevit v definici zakázaných neauditorských služeb a rozsahu služeb, které jsou národní legislativou povoleny. Oficiální interpretace³ říká, že se uplatní vždy pravidla toho státu, kde sídlí společnost, které jsou služby poskytovány. U českého subjektu veřejného zájmu s dceřinými společnostmi v Polsku a na Slovensku tak musí výbor pro audit posuzovat služby pro samotný subjekt veřejného zájmu podle českých pravidel, pro polskou společnost použít polský seznam zakázaných a povolených služeb a pro slovenskou slovenský. Výbor by v tomto případě měl znát pravidla v těchto zemích a případně vydat příslušné pokyny pro „povolené zakázané“ služby.

V případě několika subjektů veřejného zájmu v jedné skupině a s jedním auditorem, tedy v situaci běžné třeba v bankovním sektoru, vzniká požadavek na schválení jedné a téže neauditorské služby i na několika úrovních skupiny. Opakovat posuzování neauditorské služby odborníky v několika výborech pro audit je velmi nepraktické. Situaci lze řešit opět směrnicí či pokynem, kdy výbor pro audit „předschválí“ služby na úrovni mateřského podniku („nad sebou“) či dceřiného podniku („pod sebou“), pokud je na úrovni mateřského či dceřiného podniku také bude posuzovat příslušný výbor pro audit.

Posuneme-li se za hranice EU, je situace opět jiná. Evropská legislativa nemá ambici ovlivňovat situaci

i mimo EU a požadavky na schvalování neauditorských služeb se tak neuplatní. Pokud mateřská společnost subjektu veřejného zájmu sídlí mimo EU, neplatí zde restrikce žádná. Pokud je mimo EU dceřiná společnost subjektu veřejného zájmu, je vyhodnocení konkrétní situace v odpovědnosti auditora (Nařízení, čl. 5, odst. 5). Opatrný auditor bude i v této situaci komunikovat s výborem pro audit, protože jeho odlišný názor by se nutně projevil v celkovém hodnocení nezávislosti auditora.

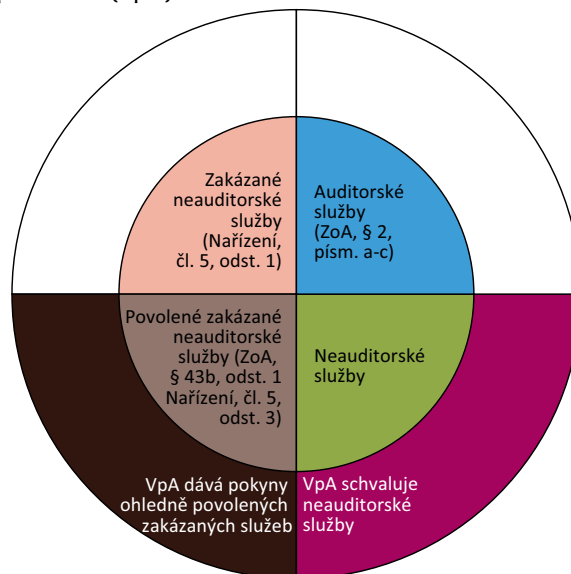
Závěrečné poznámky

Ještě dvě věci by měli mít na paměti jak auditoři, tak výbory pro audit:

Název služby nutně nepostihuje její podstatu. Poradenský projekt může být nazván tak, že nevzbuzuje pochybnosti, ale jeho skutečná náplň přitom může obsahovat činnosti s rolí auditora neslučitelné. Výbor pro audit by se měl vždy zajímat o pravou podstatu nabízeného projektu. Dobrou pomůckou k tomu může být popis služby, který je obsažen v navrhované smlouvě.

Etický kodex platí i v těchto situacích. Pravidla pro schvalování neauditorských služeb u subjektů veřejného zájmu jsou pravidla doplňující, nikoli nahrazující pravidla platná pro všechny auditory. Etický kodex je tedy nutnou pomůckou i pro auditory subjektů veřejného zájmu a výbory pro audit.

Služby auditora pro SVZ a odpovědnost výboru pro audit (VpA)

Úplným závěrem upozorňuji čtenáře, že interpretace a vysvětlení předpisů uvedené v tomto článku jsou mými osobními názory. Schvalování neauditorských služeb výborem pro audit je novinkou a rozhodující budou stanoviska regulátora, Rady pro veřejný dohled nad auditem, která nejspíše přinese až čas.

Stanislav Staněk

³ Q&A – Implementation of the New Statutory Audit Framework, otázky a odpovědi vydané Evropskou komisí 3. září 2014

Výkladová stanoviska pracovní skupiny k externímu auditu

Pracovní skupina k externímu auditu¹ byla ustanovena z podnětu náměstka ministra financí Tomáše Vyhnánka. Úkolem pracovní skupiny je diskutovat pro praxi problematické části právní úpravy, zabývat se výkladovými nejasnostmi, zpracovávat a zveřejňovat výkladová stanoviska s cílem zajistit jednotnou aplikaci výše uvedených právních předpisů.

Členy pracovní skupiny jsou zástupci Ministerstva financí ČR (dále jen MF ČR), Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále jen RVDA) a Komory auditorů České republiky.

Výkladová stanoviska pracovní skupiny jsou přístupná na webových stránkách MF ČR².

Dosud zveřejněná výkladová stanoviska lze v zásadě rozdělit do dvou skupin. První skupina výkladových stanovisek se dotýká obecně fungování výborů pro audit. Druhá skupina výkladových stanovisek řeší otázky výborů pro audit u subjektů s majetkovou účastí státu. Jediným specifickým stanoviskem je výkladové stanovisko k aplikaci přechodných ustanovení Nařízení. Pro snazší orientaci jsou v textu v závorkách uvedena čísla jednotlivých výkladových stanovisek tak, jak byla označena pracovní skupinou.

Výkladová stanoviska týkající se fungování výboru pro audit

V rámci aplikace ustanovení § 44 až § 44aa ZoA poskytla pracovní skupina několik výkladových stanovisek v souvislosti se sestavováním a prací výboru pro audit ve snaze napomoci praxi při řádném naplnění zákonných povinností.

Definice **třetí osoby** (02/2017) pro potřeby zřízení výboru pro audit vychází ze znění ZoA při současné aplikaci eurokonformního výkladu. Za třetí osobu se tedy považuje osoba, která není členem orgánu dotčené účetní jednotky, tj. není členem ani řídicího orgánu, ani nevýkonným nebo výkonným členem kontrolního orgánu. Obecně platí, že i tyto osoby musí splňovat podmínky stanovené pro členství ve výboru pro audit.

Jmenování členů výboru pro audit kontrolním orgánem (03/2017). V případě, že subjekt veřejného zájmu nemá nejvyšší orgán nebo nejvyšší orgán subjektu veřejného zájmu nejmenuje členy výboru pro audit, jsou za členy výboru pro audit považováni nevykonní členové kontrolního orgánu. Není-li počet nevykonných členů kontrolního orgánu dostatečný pro naplnění minimálního počtu členů výboru

pro audit, kontrolní orgán jmenuje pro doplnění třetí osoby. Naopak, pokud je počet nevykonných členů kontrolního orgánu vyšší než počet členů výboru pro audit, kontrolní orgán určí, kteří jeho nevykonní členové jsou členy výboru pro audit. Ustanovení § 44 odst. 2 ZoA umožňující členství členů výboru pro audit z nevykonných členů kontrolního orgánu nelze extenzivně vykládat tak, že nejvyšší orgán, pokud existuje, členy výboru pro audit jmenovat nemusí. Ustanovení pouze zohledňuje mimořádné situace z praxe, kdy např. valná hromada není usnášeníschopná. Vedle toho je vhodné ve statutu výboru pro audit zakotvit pravidla pro jmenování členů výboru pro audit ve zvláštních případech, jakými jsou např. nutnost jmenování člena výboru pro audit v době, kdy se jeví jako neefektivní svolat mimořádnou valnou hromadu pouze za tímto účelem.

Postup při **volbě předsedy výboru pro audit** (04/2017), kterého podle § 44 odst. 3 ZoA volí a odvolávají členové výboru pro audit. Ne zvolí-li členové výboru pro audit svého předsedu, jmenuje a odvolává předsedu výboru pro audit kontrolní orgán. Toto ustanovení nelze extenzivně vykládat tak, že může subjekt veřejného zájmu nebo výbor pro audit explicitně stanovit, že členy výboru pro audit jmenovat nemusí a bude je jmenovat kontrolní orgán. Postup, kdy členy výboru pro audit jmenuje kontrolní orgán, je možný

Slečno Eliško, vy nás nemůžete opustit! Jste jediný nezávislý a odborně způsobilý člen našeho výboru pro audit.

Kresba: Ivan Svoboda

¹ Pracovní skupina pro aplikaci zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZoA), a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektu veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES (dále jen Nařízení).

² viz <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/externi-audit/otazky-a-odpovedi-externi-audit>

v případě existence objektivních důvodů a zároveň skutečnosti, že nedošlo k volbě předsedy v rámci výboru pro audit. Např. v situaci, kdy výbor pro audit není usnášeníschopný, nedojde ke shodě při volbě předsedy výboru pro audit při sudém počtu členů. I při této variantě však platí obecná pravidla pro jmenování předsedy výboru pro audit, tj. nezávislost předsedy výboru pro audit.

Při **posouzení odbornosti a nezávislosti** (05/2017) podle ustanovení § 44 odst. 4 ZoA se doporučuje při jmenování členů výboru pro audit postupovat tak, aby většina členů výboru pro audit byla nezávislá a zároveň odborně způsobilá. Ačkoli není nezávislost členů výboru pro audit v ZoA taxativně vymezena, je třeba ji chápat obdobně jako v případě nezávislosti auditora, tedy že nezávislý člen výboru pro audit nemá obchodní, rodinné či jiné vztahy k dotyčnému subjektu veřejného zájmu, k subjektům ve skupině či k vedení, které by mohly vést ke střetu zájmů zhoršujícímu jeho úsudek jako člena výboru pro audit. Při posouzení

nezávislosti člena výboru pro audit je vhodné vycházet z Doporučení Komise 2005/162/ES ze dne 15. února 2005 o úloze nevýkonných členů správní rady nebo členů dozorčí rady a o výborech správní nebo dozorčí rady společností kótovaných na burze. Třebaže není toto doporučení právně závazné, představuje evropský pohled na posuzování otázky nezávislosti. Požadavky na odbornou způsobilost člena výboru pro audit jsou stanoveny v § 44 odst. 6 ZoA tak, že odborně způsobilým členem výboru pro audit je ten, kdo nejméně dva roky buď zastával výkonnou řídicí funkci v účetní jednotce, která působí ve stejném odvětví jako subjekt veřejného zájmu, anebo byl odpovědným za výkon funkce řízení rizik, vyhodnocování souladu činností s právními předpisy, vnitřního auditu nebo pojištění matematické funkce nebo jiné obdobné funkce. Kromě toho nejméně jeden člen výboru pro audit musí být osobou, která je nebo byla statutárním auditorem nebo osobou, jejíž znalosti anebo dosavadní praxe v oblasti účetnictví zajišťují předpoklad řádného

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

2. Modifikace zprávy auditora kvůli předpokladu trvání

Sally, pěkně jsi mi vysvětlila, jak mám při posuzování nepřetržitého trvání postupovat. Teď by mě ještě zajímalo, zda musím popsat ty problémy, které má můj klient se svým odběratelem, ve zprávě auditora pro rok 2017?

Pokud dojdeš k závěru, že ta ztráta klíčového odběratele způsobila významnou nejistotu ohledně dalšího pokračování činnosti klienta, je tvou povinností upozornit ve zprávě auditora na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky.

Jak konkrétně na to mám ve zprávě auditora upozornit?

Přidáš tam oddíl nazvaný „Významná (materiální) nejistota týkající se nepřetržitého trvání podniku“, v němž upozorníš na bod přílohy účetní závěrky, kde klient popisuje tu nejistotu. Zároveň tam uvedeš, že to ukazuje na existenci významné nejistoty, která může zásadním způsobem zpochybnit schopnost společnosti nepřetržitě trvat.

Existuje vzorový text toho přidaného oddílu?

Závazný vzor nemáme, ale příklady takového textu najdeš v příloze standardu ISA 570.

Musím zároveň vydat zprávu auditora s výhradou?

Nikoliv, Hugo. Pokud tu významnou nejistotu tvůj klient správně popíše v příloze účetní závěrky a zároveň se domníváš, že bylo možné sestavit účetní závěrku na základě předpokladu trvání, tak můžeš vydat výrok bez výhrad.

výkonu funkce člena výboru pro audit, a to s ohledem na odvětví, ve kterém subjekt veřejného zájmu působí.

Termín sestavování a předkládání zprávy o činnosti výboru pro audit (07/2017) není v ZoA přímo upraven, pouze ustanovení § 44aa odst. 3 ZoA stanoví, že výbor pro audit má jednou ročně sestavit zprávu o své činnosti ve vztahu k činnostem uvedeným v § 44a odst. 1 ZoA a předložit tuto zprávu RVDA. Z toho lze dovodit, že výbor pro audit zprávu o své činnosti vyhotovuje až poté, co provede a zhodnotí činnosti uvedené v § 44a odst. 1 ZoA. Povinnost sestavit zprávu o činnosti výboru pro audit není primárně nástrojem evropského práva, ale pouze vnitrostátní úpravou. Jejím posláním je napomoci zabezpečit praktickou realizaci povinností RVDA vymezených v čl. 27 Nařízení, pokud jde o monitorování činností výborů pro audit u subjektů veřejného zájmu.

Výkladová stanoviska týkající se fungování výboru pro audit u subjektů s majetkovou účastí státu

V souvislosti s povinností zřízení výboru pro audit některými subjekty s majetkovou účastí státu se ustanovení § 44 až § 44aa ZoA upravující zřízení a působnost výboru pro audit subjektů veřejného zájmu aplikují na subjekty s majetkovou účastí státu obdobně. Toto ustanovení (§ 44c odst. 2 ZoA) však v praxi přináší celou řadu výkladových otázek v oblasti rozsahu aplikace často přesahující v případě subjektů veřejného zájmu až přímo do článků Nařízení.

Dodatečnou zprávu pro výbor pro audit subjektu s majetkovou účastí státu (12/2017) musí tento subjekt na vyžádání předat České národní bance v případě, že podle § 44aa odst. 2 písm. c) ZoA podléhá jejímu dohledu podle jiných právních předpisů.

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

3. Zveřejnění významné nejistoty v příloze účetní závěrky

Sally, pěkně jsi mi vysvětlila, co mám dělat, pokud klient popíše nejistotu ohledně nepřetržitého trvání v příloze účetní závěrky. Ale co když můj klient o tom nebude chtít do přílohy účetní závěrky vůbec psát?

Pokud tvůj klient informace o významné nejistotě ohledně nepřetržitého trvání v příloze vůbec neuvede nebo je uvede nedostatečně, a zároveň podle tebe taková významná nejistota existuje, jsi povinen vyjádřit výrok s výhradou nebo záporný výrok. Zároveň opět do své zprávy přideš ten oddíl o významné nejistotě, kde uvedeš, že záležitost není v příloze dostatečně popsána.

Jak mám poznat, zda tu významnou nejistotu můj klient v příloze popsal dostatečně?

Klient by měl v příloze vysvětlit události, které způsobují významnou nejistotu, a uvést plány na řešení té situace.

To půjde. Už mají plány, jak najdou nové odběratele.

To není všechno, co musí v příloze zveřejnit. Standard také požaduje, aby auditor posoudil, zda klient v příloze jasně uvedl, že existuje významná nejistota související s událostmi nebo podmínkami, které mohou zásadním způsobem zpochybnit schopnost nepřetržitě trvat, a že účetní jednotka proto nemusí být schopna v rámci běžné činnosti realizovat svá aktiva nebo dostát svým závazkům.

Předpokládám, že můj klient bude považovat takové zveřejnění za přehnaně dramatické a nebude to chtít v příloze uvést. Vsadím se, že ten výslovný požadavek na „jasné uvedení“ přímo ve standardu není, viď, Sally?

Jasně, že tam je. Podívej se do ISA 570.

Povinnost na vyžádání předat RVDA dodatečnou zprávu výboru pro audit subjektu s majetkovou účastí státu (11/2017) nelze na tyto subjekty vztáhnout, protože samotným ustanovením § 44aa odst. 2 písm. d) ZoA je tato povinnost výslovně uložena pouze ve vztahu k subjektům veřejného zájmu.

Podle názoru MF ČR výbor pro audit subjektu s majetkovou účastí státu nemá **povinnost jednou ročně předat zprávu o své činnosti RVDA** (10/2017) podle ustanovení § 44aa odst. 3 ZoA, protože tato povinnost nespadá do kontextu ustanovení § 44c odst. 2, jež nově stanoví, že „*Na zřízení a působnost výboru pro audit se § 44 až 44aa použijí obdobně*“. S ohledem na skutečnost, za jakým účelem byl do ZoA implementován požadavek na sestavení zprávy o činnosti výborem pro audit a jak je koncipováno ustanovení § 44c odst. 2 ZoA, došlo MF ČR s ohledem na ratio legis k názoru že, ačkoliv výbor pro audit v subjektu s majetkovou účastí má povinnost postupovat

obdobně jako výbor pro audit v subjektech veřejného zájmu, nelze tuto konkrétní povinnost subsumovat ani pod termín „zřízení“ ani „působnost“ výboru pro audit, na něž se odkazuje ustanovení § 44aa odst. 3 ZoA.

Povinné **schvalování zpráv o závěrech výběrového řízení ve výběrovém řízení v souladu s čl. 16 Nařízení v případě výborů pro audit subjektů s majetkovou účastí státu** (09/2017) se v případě těchto subjektů nevykonává. Samotné schválení zprávy výborem pro audit je odvozováno od povinnosti uplatnit výběrové řízení subjektem veřejného zájmu, a to podle příslušných ustanovení Nařízení. Tato působnost není pro účetní jednotky s majetkovou účastí státu vyžadována.

Povinnost provést jmenování auditora postupem stanoveným v odst. 2 až 5 čl. 16 Nařízení (08/2017) se v případě subjektů s majetkovou účastí státu neuplatní, neboť jsou určena pouze pro subjekty veřejného zájmu.

Hugo a Sally se baví o předpokladu nepřetržitého trvání

4. Ukončení činnosti jako následná událost

Sally, před chvílí mi znovu volal ten můj klient v nesnázích. Je malá změna. Vlastník právě rozhodl o úplném ukončení činnosti společnosti k 31. srpnu 2018. Vzhledem k tomu, že to rozhodnutí udělal až teď v březnu 2018, předpokládám, že pro můj audit za rok 2017 se nic zásadního nemění.

Co myslíš, že se nemění?

Klient opět popíše to rozhodnutí v příloze účetní závěrky a ve výroční zprávě a já na to upozorním v samostatné části mé zprávy auditora.

Mění se skoro všechno, Hugo. Už nejde o nejistotu ohledně pokračování v činnosti, ale je rozhodnuto, že činnost končí.

Co to konkrétně znamená pro můj audit?

V takových situacích zákon o účetnictví vyžaduje, aby tvůj klient při sestavování účetní závěrky použil účetní metody způsobem odpovídajícím ukončení činnosti.

Co když klient v účetní závěrce popíše celou situaci, včetně rozhodnutí o ukončení činnosti, ale už nezmění původní způsob použití účetních metod, které byly nevhodné, a nezmění ani původní účetní výkazy, které byly sestaveny na základě předpokladu nepřetržitého trvání?

V takové situaci, Hugo, je ISA 570 nekompromisní a jednoznačný. V případě, že je sice v příloze účetní závěrky dostatečně popsáno ukončení činnosti, ale při sestavení účetních výkazů byl nevhodně použit předpoklad nepřetržitého trvání, musíš vydat záporný výrok.

Přechodná ustanovení Nařízení

Jedinou specifickou otázkou byl dosud pouze výklad přechodného ustanovení čl. 41 odst. 3 Nařízení, které upravuje pravidla pro uzavírání/prodlužování smluv mezi auditorem a subjektem veřejného zájmu u smluvních vztahů existujících již před platností Nařízení. Závěr pracovní skupiny (01/2017) koresponduje se stanoviskem prof. JUDr. Jana Dědiče zveřejněným na webových stránkách RVDA¹, ve kterém se dovozuje, že čl. 41 odst. 3 Nařízení se vztahuje na smluvní vztahy u smluv existujících po dobu kratší než jedenáct let před nabytím platnosti Nařízení.

Lenka Růckerová
oddělení metodiky KA ČR

Rozhovor se Simonou Székelyovou, interní auditorkou ve veřejné správě

Role výboru pro audit

Novela zákona o auditorech přinesla rozšíření činností a působnosti výborů pro audit. Existují mezi nimi oblasti, které je obtížné naplnit a proč?

Největší problém jsme měli ve změně působnosti vůči internímu auditu. Měnil se statut výboru a diskuze s dozorčími radami o změnách byla náročnější. Chtěli jsme zabezpečit co nejlépe nezávislost interním auditorům, ale někteří členové dozorčích rad o to zájem neměli. Taktéž se obtížně řeší problematika výběru statutárního auditora, protože státní podniky podléhají zákonu o veřejných zakázkách.

Zákon o auditorech klade na výbor pro audit celou řadu požadavků týkajících se nejenom statutárního auditora a auditorské společnosti, ale i povinného auditu, poskytování neauditorských služeb a sledování postupu sestavování účetní závěrky. Jak hodnotíte spolupráci s externím auditorem? Na které klíčové oblasti se výbor pro audit v minulém období zaměřil a na které se plánuje zaměřit v tom následujícím?

V rámci výborů pro audit jsme pro statutární auditory jasně nastavili pravidla spolupráce při prvních jednáních. Statutární auditoři sami pochopili význam výborů pro audit, kdy je překvapily naše všetečné odborné dotazy. Spolupráce se všemi je na velmi dobré úrovni, jak odborné, tak komunikační. V několika případech už měly výbory možnost vyjádřit se i k nově vybranému

Ing. Bc. Simona Székelyová, MBA, je držitelkou certifikátu interní auditor ve veřejné správě – expert/konzultant v rámci Národního kvalifikačního programu. Od roku 2009 je členkou Českého institutu interních auditorů (ČIIA), kde byla v letech 2012–2016 členkou Rady. Angažuje se v Sekci veřejné správy ČIIA a podílí se na tvorbě vzdělávacích programů. Zároveň pracuje ve výboru pro certifikaci. Působí jako lektorka především v oblasti výkonu interních auditů, dotačních titulů, kontrol a správních činností. V současné době pracuje v Národní agentuře pro komunikaci a IT. Působí v několika výborech pro audit subjektů s majetkovou účastí státu – Povodí Odry, státní podnik, Povodí Ohře, státní podnik, Povodí Labe, státní podnik, Povodí Moravy, s.p. a ve státním podniku Povodí Vltavy ve funkci jejich předsedkyně a v jednom případě místopředsedkyně.

statutárnímu auditorovi. V ostatních oblastech jsme se nejdříve zaměřili na organizační strukturu podniků a postavení útvaru interního auditu. Tam muselo dojít k organizačním změnám, aby byla zabezpečena nezávislost. Ve dvou státních podnicích jsme iniciovali

¹ viz <https://www.rvda.cz/file/452/stranky-z-409-kocian-solc-balastik-advk-kanc-rvda-pravni-stanovisko-k-vykladu-c-41-pozadavky-na-povinny-audit-svz-2.pdf>

vznik útvaru interního auditu. Dalším počinem byl podnět na zavedení systému řízení rizik. Oblast řízení rizik je pro výbory stále velmi sledovanou oblastí, protože dochází k implementaci postupně. Z oblasti vnitřního řídicího a kontrolního systému jsme kladli důraz na compliance podniku ve věci trestní odpovědnosti právnických osob. V současné době sledujeme přípravu podniků na ochranu osobních údajů (GDPR), což se děje taktéž z našeho podnětu.

Výbor pro audit sleduje účinnost vnitřního auditu a jeho funkční nezávislost. Profesi jste interní auditor. Jak se spolupracuje s kolegy z branže? V čem spatřujete výhody či případné nevýhody?

Z mé pozice se mi daří podporovat interní audit v podnicích. Měla jsem možnost každému vedení podniku a dozorčí radě vysvětlit, co je to interní audit a jak ho mohou využívat. Metodicky jsem podpořila nové interní auditory při vzniku útvarů. Troufám si říci, že to interní auditoři ocenili. Vědí, že mají ve výboru zastání a nemusí se bát objektivně popisovat skutečnosti. Zároveň výbory kladou důraz na kvalitní práci a výstupy interních auditorů. To, že ve výboru pro audit působí zkušený interní auditor, vnímám jako jednoznačnou výhodu. Nevýhody možná zaznamenali někteří interní auditoři, když je „tlačíme“ do kvality, na kterou nebyli v některých případech zvyklí.

Na konci roku 2016 vydala Rada pro veřejný dohled nad auditem dvě publikace („Praktická pomůcka pro výbory pro audit“ a „Zpráva o činnosti výboru pro audit“), jejichž cílem bylo pomoci nově zřízeným výborům pro audit anebo nově začínajícím členům výborů pro audit. Jak byly ve výborech pro audit, ve kterých působíte, využity a v čem vidíte jejich přínos? Anebo naopak, kde by bylo dobré je rozšířit či aktualizovat?

Publikace všichni uvítali. A díky za ně. Obzvláště pomohly začínajícím členům, protože výklad zákona o auditorech je v některých oblastech sporný. Já osobně jsem uvítala elektronickou šablonu pro roční zprávu o činnosti výboru pro audit. Využili jsme ji i pro report zakladateli. Publikace nás též podpořila v některých názorech, které jsme zpočátku neměli kompatibilní s některými členy dozorčích rad. U nás je problém, že díky zákonu o státním podniku je výbor pro audit podvýborem dozorčí rady a někteří členové dozorčích rad působí spíše politicky než odborně. V publikacích bych případně zohlednila i státní podniky, protože v nich je specifické postavení výboru pro audit.

Subjekty s majetkovou účastí státu, resp. jimi zřízené výbory pro audit nemají povinnost poskytnout Radě pro veřejný dohled nad auditem zprávu o činnosti výboru pro audit podle § 44aa odst. 3 zákona o auditorech. Jak se k této skutečnosti staví výbory pro audit, v nichž působíte?

V některých výborech jsme tento názor již diskutovali. Ve zprávách budeme nadále pokračovat i s ohledem na skutečnost, že je předkládáme zakladateli. Zprávy jsou jedinou formou, jak se Radě pochlubit svojí prací, o které si myslím, že je kvalitní a přínosná jak pro podnik, dozorčí radu, tak pro zakladatele. Z pozice Rady bych takové zprávy taktéž uvítala, protože alespoň má přehled kde, kdo a jak působí.

Působíte v několika výborech pro audit. Jak hodnotíte jejich práci za uplynulé období v souvislosti s povinnostmi stanovenými zákonem o auditorech a plní podle Vás účel, pro který byly zřízeny? Pokud mezi nimi vidíte rozdíly, uveďte jaké.

Díky osvícenému zakladateli fungují tyto výbory, dle mého názoru, účelně a efektivně. Ve všech případech jsme tři členové. Jeden je s praxí statutárního auditora, jeden s praxí interního auditora a jeden je odborníkem na problematiku vodohospodářskou nebo podobnou. To nám dává odborné kompetence ve všech oblastech, které jsou výboru pro audit svěřeny zákonem. Na začátku u některých ředitelů podniků a některých členů dozorčích rad panovala vůči výborům nedůvěra. Brali nás jako další obtíž, kterou musí přijmout. Postupem času se výborům podařilo navázat důvěru a dnes se již sami ředitelé nebo dozorčí rady obrací na výbory s žádostí o konzultaci. Z počátku jen dva ředitelé z pěti věděli, proč mají interní audit a jak ho využívat. Ostatní byli nedůvěřiví, obezřetní. Při prosincových schůzkách, kde řešíme s řediteli efektivitu a přínos interního auditu pro podnik, již čtyři ředitelé hodnotili interní audit velmi pozitivně. Také je znát velký posun u statutárních auditorů. Dbají na vysokou kvalitu a přenos informací. Maximálně jsme byli spokojeni s předaudity, nic není „na oko“...

Rozhovor vedla Martina Smetanová

Rozhovor s Františkem Dostálkem, bývalým partnerem KPMG

Role výboru pro audit

Novela zákona o auditorech přinesla rozšíření činností a působnosti výborů pro audit. Existují mezi nimi oblasti, které je obtížné naplnit a proč?

K obtížnějším oblastem patří sledování účinnosti vnitřní kontroly a systému řízení rizik, protože tam výbor pro audit spoléhá na odbornou komunikaci s interními útvary i externím auditorem. Naštěstí ve společnostech, kde působím, je řízení rizik klíčovou oblastí podnikání a zprávy o stavu v této oblasti jsou ve velmi podrobné podobě předkládány České národní bance. Specifickou oblastí ve skupinách působících v mnoha zemích je výběr auditora na úrovni skupiny a v jednotlivých dceřiných společnostech. Evropská ani česká legislativa tuto situaci neřeší, proto je třeba dohodnout pravidla komunikace a koordinace mezi výborem pro audit skupiny a výbory pro audit na úrovni dcer.

Zákon o auditorech klade na výbor pro audit celou řadu požadavků týkajících se nejenom statutárního auditora a auditorské společnosti, ale i povinného auditu, poskytování neauditorských služeb a sledování postupu sestavování účetní závěrky. Jak hodnotíte spolupráci s externím auditorem?

Spolupráce s externím auditorem je velmi dobrá. Ve výborech pro audit jsme podrobně projednali plán externího auditu účetní závěrky za rok 2018, zabývali jsme se výsledkem první fáze auditu a přípravou na finální audit. Obě strany jsou si vědomy toho, že v roce 2018 bude externí auditor poprvé předkládat dodatečnou zprávu určenou výboru pro audit. Její projednání bude významným krokem pro další komunikaci s externím auditorem.

Na které klíčové oblasti se výbor pro audit v minulém období zaměřil a na které se plánuje zaměřit v tom následujícím?

Hlavním specifikem auditu pojišťoven jsou technické rezervy, proto jsme se zaměřili a nadále se budeme zaměřovat především na tuto oblast.

Výbor pro audit sleduje účinnost vnitřního auditu a jeho funkční nezávislost. Jak se spolupracuje s interními auditory?

Spolupráce s interními auditory je na dobré úrovni. Dostáváme nejenom zprávy, které interní audit předkládá představenstvu, ale máme přístup k interním materiálům, ze kterých souhrnné zprávy vycházejí. Snažíme se nejen kontrolovat funkční nezávislost interního auditu, ale také ho ubezpečit, že jsme orgánem, na který je možné se obrátit při případných konfliktech

Ing. František Dostálek se v roce 1990 podílel na založení československé pobočky KPMG. Od roku 1993 do roku 2001 byl partnerem odpovědným za vedení auditorské části firmy. V roce 2001 byl jmenován řídicím partnerem KPMG v České republice. V roce 2006 byl zvolen předsedou

a výkonným ředitelem KPMG ve střední a východní Evropě s odpovědností za 19 zemí. Stal se rovněž členem celosvětového vedení i výboru pro řízení Evropy, Afriky a Středního východu. Po znovuzvolení v roce 2010 ukončil působení v roli řídicího partnera v České republice. V globální a evropské roli pokračoval do roku 2014, poté pracoval jako partner odpovědný za významné klienty až do března 2016. V současné době působí jako člen ve výborech pro audit skupiny VIG v ČR (Kooperativa, Česká podnikatelská pojišťovna, Pojišťovna České spořitelny) a jako předseda výboru pro audit VIG Re. Je rovněž předsedou výborů pro audit ve skupině Allianz ČR (Allianz pojišťovna, Allianz penzijní společnost, Diamond Point).

s vedením. Mám dokonce pocit, že z tohoto důvodu vedoucí útvarů interního auditu nové postavení výborů pro audit přivítali.

Na konci roku 2016 vydala Rada pro veřejný dohled nad auditem dvě publikace („Praktická pomůcka pro výbory pro audit“ a „Zpráva o činnosti výboru pro audit“), jejichž cílem bylo pomoci nově zřízeným výborům pro audit anebo nově začínajícím členům výborů pro audit. Jak byly ve výborech pro audit, ve kterých působíte, využity a v čem vidíte jejich přínos? Anebo naopak, kde by bylo dobré je rozšířit či aktualizovat?

Obě publikace byly pro činnost výborů pro audit, kde působím, velmi přínosné. Usnadnily sestavení zprávy o činnosti výboru pro audit a doufám, že také umožnily jednodušší zpracování na straně Rady. Nemyslím, že je potřebné metodickou pomůckou „Zpráva o činnosti výboru pro audit“ rozšiřovat, protože pokrývá všechny odpovědnosti výborů pro audit stanovené zákonem. Je odpovědností zpracovatelů a výborů, aby byl popis aktivit a přijaté závěry a doporučení do zprávy zahrnuté tak, aby podávaly spolehlivou informaci o činnosti výboru pro audit. Doporučil bych nicméně doplnit informaci o předložení a projednání zprávy externího auditora pro výbor pro audit.

Působíte v několika výborech pro audit. Jak hodnotíte jejich práci za uplynulé období v souvislosti s povinnostmi stanovenými zákonem o auditorech a plní podle Vás účel, pro který byly zřízeny? Pokud mezi nimi vidíte rozdíly, uveďte jaké.

Výbory pro audit, ve kterých působím, byly personálně změněny začátkem roku 2017 tak, aby odpovídaly platné legislativě. Rozsah jejich působnosti

a odpovědnosti se významně změnil. Přestože se jedná o další regulatorní zpřísnění a dodatečné náklady jak časové, tak finanční, staly se výbory pro audit v průběhu loňského roku akceptovanou součástí good governance a začaly plnit účel, pro který byly zřízeny.

Rozhovor vedla Eva Racková

Rozhovor s Petrem Šobotníkem, bývalým partnerem PwC

Role výboru pro audit

Novela zákona o auditorech přinesla rozšíření činností a působnosti výborů pro audit. Existují mezi nimi oblasti, které je obtížné naplnit a proč?

Novela zákona o auditorech rozšířila působnost výborů pro audit v řadě oblastí. Já osobně považuji za nejdůležitější rozšíření požadavků na spolupráci s externím auditorem a posílení role výboru pro audit v celém procesu výběru auditora. Naopak mezi oblasti, které považuji za velmi obtížné naplnitelné, patří například požadavek na předkládání doporučení k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví. Již samotná formulace doporučení, tj. „integrita systémů účetnictví“ vyvolává možnost různých interpretací. Rád bych také zmínil požadavek na sledování systému řízení rizik. Nejedná se sice o novou povinnost, ale oblast řízení rizik je velmi komplexní. V současné době tak záleží pouze na členech výboru pro audit, jak k této činnosti přistoupí, na rozdíl od spolupráce s externím auditorem, dohledem nad procesem sestavení účetní závěrky i působností interního auditu, které jsou daleko více legislativně usměrněny.

Zákon o auditorech klade na výbor pro audit celou řadu požadavků týkajících se nejenom statutárního auditora a auditorské společnosti, ale i povinného auditu, poskytování neauditorských služeb a sledování postupu sestavování účetní závěrky. Jak hodnotíte spolupráci s externím auditorem? Na které klíčové oblasti se výbor pro audit v minulém období zaměřil a na které se plánuje zaměřit v tom následujícím?

Spolupráci s externím auditorem považuji za jednu z hlavních priorit činnosti výboru pro audit a velmi vítám i aktivní zapojení externích auditorů do této spolupráce. Externí auditori z mého pohledu vítají možnost projednat se členy výboru pro audit klíčové záležitosti auditu. Tuto diskusi považuji za velmi prospěšnou pro všechny zúčastněné. Měla by probíhat od výběru auditorské společnosti, přes zahájení předauditu až do závěrečného

Ing. Petr Šobotník působí v oblasti účetnictví a auditu více než 35 let. V letech 1981–1991 pracoval jako vedoucí oddělení informační soustavy na podnikové i rezortní úrovni. V letech 1991–2010 pracoval v auditorských firmách (Coopers & Lybrand, PwC), z toho 15 let jako partner ve vedoucích pozicích. Auditorem je od roku 1990. Prezidentem Komory auditorů ČR byl zvolen dvakrát v letech 2007–2014. V současné době je předsedou několika výborů pro audit v různých odvětvích – jedná se např. o letecký průmysl, bankovníctví, petrochemii a vodárenství. V některých případech působí i v souvisejících dozorčích radách.

projednání výsledku auditu, výroku auditora a dodatečné zprávy auditora pro výbor pro audit. Jak jsem uvedl i v předchozí odpovědi, výbory pro audit, v nichž působím, se snaží aktivně působit i v oblasti systému řízení rizik. Jedním z důvodů této orientace je jejich úzká provázanost s tím, jak externí auditori ve své práci přistupují k definici rizik a jejich vyhodnocení, což má i přímý dopad na rozsah a zaměření jejich práce.

Výbor pro audit sleduje účinnost vnitřního auditu a jeho funkční nezávislost. Profesi jste statutární auditor. Jak se spolupracuje s interními auditory?

Spolupráce s interním auditem se liší především podle toho, zda daná společnost již dlouhodobě buduje svůj interní audit v souladu s celosvětově uznávanými standardy interního auditu, nebo zda funkce interního auditu je, v rámci společnosti, nově zřizována a teprve si „hledá místo“ v rámci firemní corporate governance. Koneckonců i samotný zákon používá formulaci „pokud je funkce interního auditu zřízena“, což

do určité míry odráží i obecné povědomí o tom, že funkce interního auditu ve společnostech, kde jsou výbory pro audit zřizovány, nemusí mít stejně dlouhou tradici, míru svého postavení a souvisejícího respektu. Osobně se domnívám, že pro výbor pro audit je důležité porozumět činnosti interního auditu nejen ve vztahu k práci externího auditora, ale minimálně ve stejném rozsahu i ve vztahu k systému řízení rizik.

Na konci roku 2016 vydala Rada pro veřejný dohled nad auditem dvě publikace („Praktická pomůcka pro výbory pro audit“ a „Zpráva o činnosti výboru pro audit“), jejichž cílem bylo pomoci nově zřízeným výborům pro audit anebo nově začínajícím členům výborů pro audit. Jak byly ve výborech pro audit, ve kterých působíte, využity a v čem vidíte jejich přínos? Anebo naopak, kde by bylo dobré je rozšířit či aktualizovat?

Připravené publikace přehledným způsobem rekapitulují úkoly, před které jsou výbory pro audit postaveny, a zejména praktická pomůcka pro výbory pro audit může být pro začínající členy užitečným vodítkem, pokud se s danou problematikou dříve nesetkali. K diskusi pochopitelně zůstává otázka, zda by se členy výborů pro audit měli stávat lidé, kteří v daných oblastech nemají vůbec žádné zkušenosti, a zda praktická příručka dále rozvíjí textovou část zákonné úpravy či ji pouze přehledným způsobem rekapituluje. S čím naopak trochu zápasím, je navržená struktura a formát zprávy o činnosti výboru pro audit. Výbory pro audit běžně sestavují souhrnnou zprávu o své činnosti pro kontrolní orgán společnosti, často je taková zpráva i součástí výroční zprávy společnosti. Navržený formát v praxi znamená, že pokud mají výbory pro audit požadavkům Rady pro veřejný dohled nad auditem vyhovět, musí svoji zprávu dále upravovat či modifikovat. Rozumím výhodám takového zpracování a předkládání pro statistickou činnost Rady, nejsem si ale jistý, jak tento formát přispívá k prohloubení kvality dohledu nad činností auditorů, což považuji za prioritní úkol Rady. Myslím si, že užitečným kompromisem by ze strany Rady bylo stanovení minimálních požadavků na rozsah zprávy. Formát jejího zpracování by pak mohl zůstat v kompetenci jednotlivých výborů pro audit.

Subjekty s majetkovou účastí státu, resp. jimi zřízené výbory pro audit nemají povinnost poskytnout Radě pro veřejný dohled nad auditem zprávu o činnosti výboru pro audit podle § 44aa odst. 3 zákona o auditorech. Jak se k této skutečnosti staví výbory pro audit, ve kterých působíte?

Jsem si vědom probíhající diskuse na toto téma a rád se do ní zapojím i se svým názorem. Úvodem bych chtěl zdůraznit, že Radu považuji za velmi užitečný orgán, jehož správné fungování může nesporně přispět k dalšímu prohloubení kvality práce auditorů. Zároveň bych ale chtěl zdůraznit hlavní zaměření činnosti Rady,

tj. dohled nad auditory, kteří ověřují účetní závěrky subjektů veřejného zájmu. Z tohoto důvodu považuji za naprostou preferenci činnosti Rady její zaměření na dohled u těchto auditorů. Zároveň bych chtěl uvést, že činnost výborů pro audit se zabývá také dalšími oblastmi působení společností, u nichž jsou zřízeny, jako jsou systémy řízení rizik a činnost interního auditu, pokud je v takových společnostech zřízen. Od výborů pro audit se očekává, že kontrolnímu orgánu poskytnou podpůrné informace o vývoji v těchto dvou oblastech. Tyto informace však nepovažuji za nezbytné pro kvalitní fungování Rady. Osobně se nedomnívám, že tyto informace Rada pro svou činnost nezbytně potřebuje. Předpokládám, že názor Ministerstva financí ČR vychází z právní analýzy interpretace zákona o auditorech, nicméně věcně se domnívám, že informace o práci výborů pro audit u subjektů s majetkovou účastí státu nejsou pro činnost Rady, s přihlédnutím k důvodům, pro které byla zřízena, nezbytné.

Působíte v několika výborech pro audit. Jak hodnotíte jejich práci za uplynulé období v souvislosti s povinnostmi stanovenými zákonem o auditorech a plní podle Vás účel, pro který byly zřízeny? Pokud mezi nimi vidíte rozdíly, uveďte jaké.

Hodnocení práce a činnosti výborů pro audit ve společnostech, kde působím, rád přenechám povolanejším, za něž považuji zástupce akcionářů/vlastníků, kteří svůj vliv uplatňují především svým působením v kontrolním orgánu. Stále se domnívám, že hlavním úkolem práce výborů pro audit je poskytnout dostatečný komfort kontrolnímu orgánu při rozhodování v oblastech svěřených do působnosti činnosti výborů pro audit. Proto považuji za naprosto klíčové nastavení správné komunikace mezi výborem pro audit a kontrolním orgánem. Tato komunikace může probíhat několika způsoby, zástupce výboru pro audit (obvykle jeho předseda) může pravidelně informovat kontrolní orgán o práci výboru pro audit, v některých případech může být předseda/člen výboru pro audit i členem kontrolního orgánu. Zním i případy, kdy se předsedové dozorčí rady aktivně zajímají o činnost výboru pro audit a účastní se jeho zasedání. Obecně se domnívám, že trvale dochází k posilování role a působení výborů pro audit, které by měly být především odborným poradním orgánem. Toto chápání činnosti výborů pro audit nachází i pozitivní odezvu na úrovni statutárních orgánů, které si začínají stále více uvědomovat i benefity, které mohou z úzké spolupráce s výbory pro audit získat pro svoji další kontrolní a řídicí činnost. Závěrem bych chtěl zdůraznit, že zákonný požadavek na nezávislost a odbornou způsobilost většiny členů výborů pro audit, podle mého názoru, rozhodně přispěl k posílení postavení a prestiže těchto výborů.

Rozhovor vedla Martina Smetanová

Irena Liškařová opět zvolena mezi top 25 žen Česka v kategorii byznys – manažerka

V anketě TOP ženy Česka 2017, která se letos konala již potřinácté, bylo nominováno 400 žen. Porotci vybrali nejinspirativnější ženy byznysu a veřejné sféry. Ocenění získalo 14 žen v několika kategoriích (manažerka, podnikatelka, veřejná sféra, start-up, síň slávy). Prezidentka Komory auditorů ČR Irena Liškařová působící jako výkonná ředitelka v oddělení auditu a souvisejících služeb EY byla vybrána do užšího výběru 25 žen, a to v kategorii Top ženy byznys – manažerka. Anketu vyhláší mediální dům Economia a Hospodářské noviny.

V kategorii manažerka se na prvním místě umístila Taťána le Moigne,

ředitelka české a slovenské pobočky Googlu, na druhém místě Marie Havlíčková, šéfka Slevomatu, a na třetím místě Jitka Dvořáková, ředitelka a jednatelka společností CZC.cz a Mall Group.

-VeL-

Co najdete v e-příloze č. 3/2018

Přístup k e-příloze Auditor

E-příloha Auditor vychází souběžně s tištěným časopisem Auditor v elektronické podobě. Pro auditory je ke stažení v uzavřené části webových stránek Komory auditorů www.kacr.cz, kam se lze dostat pod přihlašovací jménem a heslem.

Aktuality

- Pokyn GFŘ k postupu správců daně při doručování prostřednictvím datových schránek
- Odpověď na dotaz k povinnosti statutárních auditorů podávat všechna daňová přiznání pouze prostřednictvím svých datových schránek

Téma čísla – Výbory pro audit

- Zdanění odměny člena výboru pro audit (Dana Trezziová)

Daně

- Korunové dluhopisy – daňová kontrola

- Novinky v dani z příjmů pocití zaměstnanci, podnikatelé, důchodci i rodiče
- DPH v roce 2019: 10 nejdůležitějších novinek

Právo

- GDPR a fleety

Zaznamenali jsme

- Babiš a korunové dluhopisy
- Agrofert zaplatil Babišovi za akcie 527 milionů a obratem je za 20 milionů prodal

-VeL-

AUDITOR č. 3/2018

ročník XXV

REDAKCE

Komora auditorů ČR
Opletalova 55, 110 00 Praha 1
tel.: 224 212 670, 221 602 289
e-mail: redakce@kacr.cz

REDAKTORKA

Ing. Lenka Velechovská, Ph.D.

REDAKČNÍ RADA

Ing. Jiří Pelák, Ph.D., předseda
doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.
Jarmila Melichová
Ing. Jiří Mikyna
prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
Ing. Jana Skálová, Ph.D.
Ing. Michal Štěpán
Ing. Petr Vácha

VYDÁVÁ

Komora auditorů České republiky
tel.: 224 212 670, 224 222 178
IČ 70901473

Vydávání povoleno MK ČR 6934
ISSN 1210-9096

INZERCE, SAZBA, DISTRIBUCE

Infomedia, spol. s r.o.
Otradovická 731/11, 142 00
Praha 4, tel.: 607 972 085
e-mail: infomedia@infomedia.cz

TISK

Wendy, spol. s r.o., Mělník

OBJEDNÁVKY A PŘEDPLATNÉ

Komora auditorů ČR
e-mail: kacr@kacr.cz

Vychází 10x ročně

Roční předplatné: 950 Kč

Pro členy KA ČR zdarma

www.kacr.cz

© Komora auditorů ČR